

Nr 42

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställningar om anslag för budgetåret 1966/67 till högre utbildning och forskning samt lärarutbildning jämte i ämnet väckta motioner.

(2:a avd.)

D R I F T B U D G E T E N

Åttonde huvudtiteln

Högre utbildning och forskning**Centrala myndigheter m. m.**

1:o) **Universitetskanslersämbetet: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag i propositionen nr 1 (bilaga 10, punkt E 1, s. 342—345 av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för den 3 januari 1966), vilket innebär en ökning av anslaget med 551 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att ändra personalförteckningen för universitetskanslersämbetet i enlighet med vad i statsrådsprotokollet föreslagits;

b) godkänna följande avlöningsstat för universitetskanslersämbetet, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1966/67:

A v l ö n i n g s s t a t

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	307 000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	97 200
3. Arvoden till experter och tillfällig personal, <i>förslagsvis</i>	887 000
4. Avlöningar till annan icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	1 776 800
	<hr/>
Summa kr.	3 068 000

c) till *Universitetskanslersämbetet: Avlöningar* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 3 068 000 kr.

2:o) **Universitetskanslersämbetet: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt E 2, s. 346), vilket innebär en ökning av anslaget med 14 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Universitetskanslersämbetet: Omkostnader* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 365 000 kr.

3:o) **Antagningsnämnden för civilekonomutbildning.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt E 3, s. 346), vilket innebär oförändrat anslag, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Antagningsnämnden för civilekonomutbildning* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 25 000 kr.

4:o) **Utrustningsnämnden för universitet och högskolor: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt E 4, s. 347), vilket innebär en ökning av anslaget med 14 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för utrustningsnämnden för universitet och högskolor, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1966/67:

A v l ö n i n g s s t a t

Avlöningar till icke-ordinarie personal 470 000

Summa kr. 470 000

b) till *Utrustningsnämnden för universitet och högskolor: Avlöningar* för budgetåret 1966/67 anvisa ett anslag av 470 000 kr.

5:o) **Utrustningsnämnden för universitet och högskolor: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt E 5, s. 348), vilket innebär en ökning av anslaget med 15 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Utrustningsnämnden för universitet och högskolor: Omkostnader* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 105 000 kr.

Universiteten m. m.

6:o) **Vissa särskilda frågor.** Före behandlingen av de skilda anslagen till universiteten m. m. har Kungl. Maj:t (s. 349—361) lämnat en redogörelse för vissa

särskilda frågor avseende universiteten och de under kanslersämbetet hörande högskolorna samt föreslagit riksdagen att bemyndiga Kungl. Maj:t att besluta om ämnesbenämning av lärartjänster vid universitet och högskolor.

I samband härmed har utskottet till behandling förehått

dels en inom första kammaren av herr *Edström* väckt motion (I: 53), i vilken hemställts att riksdagen måtte besluta att hemställa till Kungl. Maj:t om utredning av frågan om införandet av en ny akademisk examen med sikte på administrativa uppgifter inom hälso- och sjukvård (medikonomexamen);

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Nyman m. fl.* (I: 169) och den andra inom andra kammaren av herr *Enskog m. fl.* (II: 212), i vilka hemställts, såvitt nu är i fråga, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla att ytterligare institutioner inom området för medicinsk teknik planeras vid högskolor och universitet, att utbildning inom medicinsk teknik (fortbildning, kompletteringskurser m. m.) ordnas vid de tekniska läroverken för teknisk personal till de större sjukhusen och för handikappvården samt att kursverksamheten för civilingenjörer och läkare m. fl. utvidgas;

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Sörenson* (I: 270) och den andra inom andra kammaren av herr *Rimmerfors* (II: 339), i vilka hemställts att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om utredning avseende utbildningen av psykiatriskt orienterade läkare varvid i motionerna skisserad utbildningsgång särskilt bör beaktas;

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Lidgard* (I: 398) och den andra inom andra kammaren av fröken *Ljungberg* (II: 485), i vilka hemställts att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte hemställa om åtgärder innebärande att docentförordnande skall kunna förlängas i samma ordning, som nu gäller i fråga om förordnanden på forskardocenttjänster;

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Lidgard* (I: 399) och den andra inom andra kammaren av fröken *Ljungberg* (II: 486), i vilka hemställts att riksdagen måtte avslå Kungl. Maj:ts förslag om att bemyndiga Kungl. Maj:t att besluta om ämnesbenämningar av lärartjänster vid universitet och högskolor;

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Åkerlund m. fl.* (I: 492) och den andra inom andra kammaren av herr *Ullsten m. fl.* (II: 594), i vilka hemställts att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte hemställa, att en utredning snarast tillsättes för att utreda den framtida organisationsformen för information, utbildning och forskning rörande ibero-amerikanska förhållanden ur samhällsvetenskaplig, ekonomisk och kulturell synvinkel;

dels ock en inom andra kammaren av herr *Tobé* väckt motion (II: 340), i vilken hemställts att riksdagen ville i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa att Kungl. Maj:t snart måtte vidtaga åtgärder för att få till stånd det gemensamma

nordiska institutet för vidareutbildning av samhällsplanerare, varom förslag framlades i betänkandet i Nordisk udredningsserie (NU 1964: 2).

Beträffande motiveringen för de motionsvis gjorda yrkandena får utskottet hänvisa till motionerna I: 53, I: 169, I: 270, I: 398, II: 486, II: 594 och II: 340.

Över motionerna I: 169 och II: 212 i vad de avser frågor som redovisats under denna punkt har yttrande i vederbörlig ordning inhämtats från universitetskanslersämbetet.

Utskottet får med anledning av de under denna punkt redovisade motionerna anföra följande.

I motionerna I: 399 och II: 486 har hemställts att riksdagen måtte avslå Kungl. Maj:ts förslag om bemyndigande att besluta om ämnesbenämningar av lärartjänster vid universitet och högskolor. Det måste enligt utskottets mening vara av stor betydelse att reformarbetet inom ett så starkt expanderande och progressivt område, som universitets- och högskoleområdet för närvarande utgör, i största möjliga utsträckning underlättas. Med hänsyn härtill tillstyrker utskottet Kungl. Maj:ts förslag — vilket innefattar såväl besatta som obesatta lärartjänster — och avstyrker ifrågakvarande motionsyrkande. Utskottet, som vill understryka riksdagens intresse för de högre forskar- och lärartjänsternas inriktning, förutsätter emellertid dels att riksdagen underställs frågan om ändrad ämnesbenämning då detta kan ske utan att ärendet fördröjs, dels att beslut om ändrad benämning i övriga fall i efterhand redovisas för riksdagen. Vad utskottet sålunda anför i anledning av Kungl. Maj:ts ifrågakvarande förslag och motionerna I: 399 och II: 486 förordar utskottet att riksdagen giver till känna i skrivelse till Kungl. Maj:t.

Såsom framgår av propositionen (s. 356) har Sveriges akademikers centralorganisation föreslagit att åtgärder skall vidtagas för att förordnanden på docenttjänster skall kunna förlängas i samma ordning som numera gäller i fråga om förordnanden på forskardocenttjänster. Ifrågakvarande förslag har avstyrkts av universitetskanslersämbetet. Med anledning av motsvarande yrkande i motionerna I: 398 och II: 485 vill utskottet framhålla angelägenheten av att man i avvaktan på resultatet av den i motionerna omförmälda forskarutredningen noga tar till vara de möjligheter som nu finns för att behålla sådana kvalificerade forskare och lärare som kan behövas vid den framtida utbyggnaden av universitet och högskolor. Med hänsyn till de konsekvenser som ett bifall till motionerna skulle medföra för bl. a. de yngre forskare som nu aspirerar på docenttjänster samt med beaktande av universitetskanslersämbetets ställningstagande till frågan finner sig utskottet böra avstyrka bifall till motionerna I: 398 och II: 485.

I fråga om förslaget i motionen I: 53 om en utredning om en ny akademisk examen med sikte på administrativa uppgifter inom hälso- och sjukvård får utskottet framhålla att frågan om utbildning av sjukhusadministratörer i Norden har utretts efter initiativ av Nordiska rådet. Utredningen som finns redo-

visad i Nordisk utredningsserie 1965: 6 har överlämnats till bl. a. socialdepartementet i Sverige. Med hänsyn härtill anser sig utskottet inte kunna tillstyrka bifall till ifrågavarande motion.

I motionerna I: 270 och II: 339 har hemställts om utredning avseende utbildningen av psykiatriskt orienterade läkare. Enligt vad utskottet inhämtat pågår för närvarande inom medicinalstyrelsen och universitetskanslersämbetet en översyn av studieordningen för läkarutbildningen. Då utskottet förutsätter att även utbildningen i psykiatri kommer att behandlas vid denna översyn finner utskottet ifrågavarande motioner inte böra föranleda någon riksdagens åtgärd.

Förslag om en utredning rörande den framtida organisationsformen för information, utbildning och forskning rörande iberio-amerikanska förhållanden ur samhällsvetenskaplig, ekonomisk och kulturell synvinkel har framförts i motionerna I: 492 och II: 594. Utskottet har inhämtat att universitetskanslersämbetet med anledning av framställningar från Sveriges Förenade Studentkårer och Sveriges Studenters FN-förbund förklarat sig ha för avsikt att snarast föranstalta om en utredning inom ämbetet rörande frågor sammanhängande med den framtida organisatoriska utformningen och finansieringen av de iberio-amerikanska instituten i Sverige. Syftet med ifrågavarande motioner synes utskottet med hänsyn härtill redan vara tillgodosett, varför desamma enligt utskottets mening inte bör föranleda någon åtgärd från riksdagen.

Enligt motionen II: 340 bör åtgärder snart vidtagas för att det gemensamma nordiska institutet för vidareutbildning av samhällsplanerare, varom förslag framlagts i Nordisk utredningsserie 1964: 2, skall komma till stånd. Utskottet vill med anledning härav erinra om att i propositionen (s. 178) framhållits, att viss utredning av denna fråga företagits inom nordiska kulturkommissionen samt att från norska regeringens sida meddelats att en nordisk kurs i ämnet avses äga rum på försök under loppet av nästa år. Med hänsyn härtill har i propositionen (s. 179) beräknats medel för ifrågavarande kurs. Då försöksverksamhet med gemensam nordisk vidareutbildning av samhällsplanerare sålunda redan planerats anser utskottet att motionen II: 340 inte bör föranleda någon åtgärd från riksdagens sida.

Såsom framgår av det föregående har universitetskanslersämbetet yttrat sig över motionerna I: 169 och II: 212 i vad de avser skrivelse till Kungl. Maj:t med anhållan att dels ytterligare institutioner inom området för medicinsk teknik skall planeras vid högskolor och universitet, dels utbildning inom medicinsk teknik skall ordnas vid de tekniska läroverken för teknisk personal till de större sjukhusen och för handikappvärden, dels ock kursverksamheten för civilingenjörer och läkare m. fl. skall utvidgas. I nämnda yttrande har kanslersämbetet, som lämnat en redogörelse för det utrednings- och planeringsarbete som för närvarande pågår inom ifrågavarande område, ansett att några ytterligare anordningar för närvarande inte bör göras. Kanslersämbetet har vidare framhållit, att ämbetet för sin del med största uppmärksamhet följer pågående arbete inom detta fält. Utskottet, som förutsätter att skolöverstyrelsen kommer att i hög

grad ha sin uppmärksamhet riktad på de i motionerna berörda utbildningsfrågorna vid de tekniska läroverken, finner med hänvisning till det anförda att nämnda motioner i vad de avser berörda frågor inte bör föranleda någon riksdagens åtgärd.

Under återopandande av vad sålunda anförts hemställer utskottet,

I. att riksdagen må, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag samt motionerna I: 399 och II: 486, i skrivelse till Kungl. Maj:t giva till kännas vad utskottet anført i fråga om bemyndigande för Kungl. Maj:t att besluta om ämnesbenämning av lärartjänster vid universitet och högskolor;

II. att motionerna I: 398 och II: 485 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd;

III. att motionen I: 53 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd;

IV. att motionerna I: 270 och II: 339 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd;

V. att motionerna I: 492 och II: 594 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd;

VI. att motionen II: 340 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd;

VII. att motionerna I: 169 och II: 212, i vad de avser skrivelse till Kungl. Maj:t rörande frågor sammanhängande med institutioner och utbildning inom området för medicinsk teknik samt kursverksamhet för civilingenjörer och läkare, icke må föranleda någon riksdagens åtgärd.

7:o) **Humanistiska fakulteterna m. m.: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt E 6, s. 362—377) föreslagit riksdagen att dels bemyndiga Kungl. Maj:t att enligt vad i statsrådsprotokollet förordats fastställa personalförteckning för de humanistiska fakulteterna m. m., dels godkänna i statsrådsprotokollet angiven avlöningsstat för de humanistiska fakulteterna m. m., att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1966/67, dels ock till Humanistiska fakulteterna m. m.: Avlöningar för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 25 930 000 kr.

I samband härmed har utskottet till behandling förehåft

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av fru *Segerstedt Wiberg* (I: 72) och den andra inom andra kammaren av herr *Svensson* i Kungälv (II: 110), i vilka hemställts att riksdagen måtte besluta att fr. o. m. budgetåret 1966/67 vid Göteborgs universitet inrätta en professur i etnografi, särskilt social antropologi, med professor Karl Gustav Izikowitz som förste innehavare samt att med anledning därav öka anslaget Göteborgs universitet: Avlöningar med därför erforderligt belopp, varvid dock hänsyn skall tagas till de bidrag som från vissa fonder vid Göteborgs universitet kan ställas till förfogande;

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Blomquist m. fl.* (I: 161) och den andra inom andra kammaren av herr *Regnéll* (II: 173), i vilka hemställts att riksdagen måtte besluta 1. dels att inrätta en tjänst som universitetslektor (Ao 27) i musikforskning vid universitetet i Lund för budgetåret 1966/67, dels ock att inrätta en tjänst som lärare (Ao 23) i musikteori vid universitetet i Lund för budgetåret 1966/67, 2. att till Humanistiska fakulteterna m. m.: Avlöningar för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 26 003 000 kr.;

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Åkerlund m. fl.* (I: 272) och den andra inom andra kammaren av fröken *Ljungberg m. fl.* (II: 335), i vilka hemställts att riksdagen måtte besluta att inrätta en professur i historia, särskilt modern politisk och social historia, vid universitetet i Uppsala fr. o. m. budgetåret 1966/67;

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Dahlberg m. fl.* (I: 385) och den andra inom andra kammaren av herr *Lassinantti m. fl.* (II: 484), i vilka hemställts att riksdagen måtte besluta att extra lektoratet i finska språket och litteraturen vid Uppsala universitet fr. o. m. den 1 juli 1966 omändras till en ordinarie tjänst som lektor i finska språket och litteraturen;

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av fröken *Stenberg m. fl.* (I: 409) och den andra inom andra kammaren av herr *Tobé m. fl.* (II: 498), i vilka hemställts att riksdagen måtte besluta att en forskardocentur i arkeologi inrättas vid universitetet i Umeå med docent Hans Christiansson som förste innehavare;

dels en inom andra kammaren av herr *Lundberg* väckt motion (II: 336), i vilken hemställts att riksdagen med ändring av Kungl. Maj:ts förslag angående placering av professuren i indologi måtte besluta att inrätta en professur i indologi, särskilt nyindisk filologi, vid Uppsala universitet samt avslå Kungl. Maj:ts förslag om dess förläggning till Stockholms universitet;

dels ock en inom andra kammaren av herrar *Rubin* och *Sjöholm* väckt motion (II: 493), i vilken hemställts att riksdagen måtte besluta att fr. o. m. budgetåret 1966/67 inrätta en professur i finsk-ugriska språk vid Lunds universitet.

Beträffande motiveringen för de motionsvis gjorda yrkandena får utskottet hänvisa till motionerna I: 72, I: 161, II: 335, II: 484, I: 409, II: 336 och II: 493.

Utskottet. Kungl. Maj:ts förslag under denna punkt innebär bl. a. att sex professurer skall inrättas fr. o. m. nästa budgetår, nämligen vid Uppsala universitet en i romanska språk, särskilt franska språket och litteraturen, vid Göteborgs universitet en i idé- och lärdomshistoria samt vid Stockholms universitet en i allmän språkvetenskap, en i indologi, särskilt nyindisk filologi, en i slaviska språk, särskilt ryska språket och litteraturen, samt en i etnografi. Härjämte föreslås principbeslut om en professur i arabiska språket, särskilt modern arabiska, vid Stockholms universitet fr. o. m. budgetåret 1967/68. Utskottet tillstyrker bifall till ifrågavarande förslag.

Härav följer att utskottet inte biträder yrkandet i motionen II: 336, i vilken hemställts att professuren i indologi, särskilt nyindisk filologi, skall inrättas vid Uppsala universitet. Utskottet vill härvid erinra om att universitetskanslersämbetet förordat att ifrågakvarande professur skall hänföras till Stockholms universitet.

Förslag om en professur vid Uppsala universitet i historia, särskilt modern politisk och social historia, fr. o. m. nästa budgetår har framförts i motionerna I: 272 och II: 335. Motionärerna har härvid framhållit att riksdagen år 1947 fattat principbeslut om att professorer i nämnda ämnesområden skulle inrättas vid såväl Uppsala som Lunds universitet, varvid tidpunkten för inrättandet av professorerna inte närmare angivits. Såvitt utskottet kan finna har efter år 1947 inrättats tre professorer i historia, nämligen vid Stockholms universitet en personlig tjänst i stadshistoria fr. o. m. budgetåret 1953/54 och en tjänst i historia fr. o. m. budgetåret 1956/57, den sistnämnda genom omvandling av en personlig tjänst i ämnet, samt vid Göteborgs universitet en tjänst i historia, särskilt modern historia, fr. o. m. budgetåret 1962/63. Vidare har efter år 1947 precepturerna i ekonomisk historia omvandlats till professorer med undantag för Göteborg där en personlig professur inrättats och precepturen hålles vakant. Med hänsyn till den strukturförändring som universiteten undergått efter år 1947, bl. a. genom beslut i anledning av 1955 års universitetsutrednings förslag, bör angelägenheten av ifrågakvarande professorer vägas mot övriga önskemål om nya tjänster inom universitets- och högskolesektorn. Vid denna avvägning har utskottet inte ansett sig kunna biträda förslaget i nämnda motioner om en professur i ämnet vid Uppsala universitet. Med anledning av vad som anförts i motiveringen för motionsyrkandet bör emellertid framhållas att universitetskanslersämbetet efter prövning i varje särskilt fall kan medge, att i ämnen med mycket stort antal doktorander och licentiander extra precepturer inrättas med avlöning från anslaget till provisoriska åtgärder för forskarutbildning, forskarhandledning m. m.

Beträffande yrkandet i motionen II: 493 att en professur i finsk-ugriska språk skall inrättas vid Lunds universitet fr. o. m. nästa budgetår får utskottet framhålla, att universitetskanslersämbetet inte ansett sig böra föreslå nya professorer inom detta ämnesområde utan i stället förordat ett ordinarie universitetslektorat i nämnda ämne vid Lunds universitet. Kungl. Maj:t har under åberopande av att nuvarande innehavare av en personlig docenttjänst i ämnet avgår med pension den 30 juni 1966 föreslagit att ifrågakvarande universitetslektorat skall inrättas fr. o. m. budgetåret 1966/67. Utskottet biträder Kungl. Maj:ts förslag om inrättandet av universitetslektorat och avstyrker bifall till motionen II: 493. I detta sammanhang vill utskottet, som erfarit att innehavaren av den personliga docenttjänsten uppnår pensioneringsperiodens övre gräns först den 30 juni 1967, framhålla att utskottet förutsätter att så länge vederbörande vill kvarstå i sin docenttjänst under budgetåret 1966/67 ifrågakvarande universitetslektorat hålles vakant.

I motionerna I: 72 och II: 110 har föreslagits att vid Göteborgs universitet

skall inrättas en professur i etnografi, särskilt social antropologi, med professorn Karl Gustav Izikowitz som förste innehavare. Utskottet, som i det föregående tillstyrkt att en professur i etnografi skall inrättas vid Stockholms universitet fr. o. m. nästa budgetår, har inte ansett sig böra förorda inrättande av mer än en professur i ämnet fr. o. m. ifrågavarande budgetår. Med hänsyn härtill avstyrker utskottet bifall till motionerna I: 72 och II: 110.

Enligt utskottets mening har i motionerna I: 385 och II: 484 framförts tungt vägande skäl för ordinariesättning av ett universitetslektorat i finska språket och litteraturen vid Uppsala universitet. Utskottet vill här särskilt framhålla vad i motionerna anförts rörande nuvarande innehavarens kompetens och de befarade svårigheterna att, därest denne skulle lämna lektoratet, erhålla en kvalificerad innehavare av den extra tjänsten. Det synes emellertid utskottet som om närmare borde övervägas dels tjänstens organisatoriska ställning i förhållande till Stockholms universitet, dels lämpligheten av att tjänsten inrättas som personligt universitetslektorat. Med hänsyn härtill anser utskottet, som förutsätter att vederbörande universitetsmyndigheter kommer att ha sin uppmärksamhet riktad på frågan, att nämnda motioner inte bör bifallas av riksdagen.

I sina anslagsäskanden för nästa budgetår har universitetskanslersämbetet bl. a. föreslagit ett ordinarie universitetslektorat i musikforskning vid vardera universitetet i Lund och Göteborg samt en lärare i musikteori vid vart och ett av universiteterna i Lund, Göteborg och Stockholm. Ifrågavarande förslag synes vid den allmänna avvägning i fråga om nya tjänster inom universitetsområdet, som departementschefen gjort, ha fått ge vika för andra mera angelägna ändamål. Då utskottet inte funnit sig kunna inta en annan ställning till prioriteringen i fråga om nya tjänster, anser sig utskottet inte böra tillstyrka bifall till motionerna I: 161 och II: 173, i vilka föreslagits inrättande vid Lunds universitet fr. o. m. nästa budgetår av ett ordinarie universitetslektorat i musikforskning och en ordinarie tjänst som lärare i musikteori.

Med anledning av yrkandet i motionerna I: 409 och II: 498 om att riksdagen måtte besluta att en forskardocentur i arkeologi inrättas vid Umeå universitet med docenten Hans Christiansson som förste innehavare vill utskottet erinra om sitt ställningstagande i utlåtandet nr 90 (s. 29) förra året till ett likartat förslag. Utskottet har av vad i motionerna anförts inte funnit anledning frångå sin då intagna ståndpunkt rörande lämpligheten av insatser av vederbörande forskningsråd och avstyrker bifall till ifrågavarande motioner.

Utskottet biträder även i övrigt Kungl. Maj:ts förslag under förevarande punkt och hemställer,

I. att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å motionen II: 336, såvitt nu är i fråga, besluta att inrätta en professur i indologi, särskilt nyindisk filologi, vid Stockholms universitet fr. o. m. budgetåret 1966/67;

II. att motionerna I: 272 och II: 335, i vad de avser inrättande fr. o. m. budgetåret 1966/67 av en professur vid Upp-

sala universitet i historia, särskilt modern politisk och social historia, icke må av riksdagen bifallas;

III. att motionen II: 493, i vad den avser inrättande fr. o. m. budgetåret 1966/67 av en professur vid Lunds universitet i finsk-ugriska språk, icke må av riksdagen bifallas;

IV. att motionerna I: 72 och II: 110, i vad de avser inrättande fr. o. m. budgetåret 1966/67 av en professur vid Göteborgs universitet i etnografi, särskilt social antropologi, med professorn Karl Gustav Izikowitz som förste innehavare, icke må av riksdagen bifallas;

V. att motionerna I: 385 och II: 484, i vad de avser inrättande fr. o. m. budgetåret 1966/67 av ett ordinarie universitetslektorat vid Uppsala universitet i finska språket och litteraturen, icke må av riksdagen bifallas;

VI. att motionerna I: 161 och II: 173, i vad de avser inrättande fr. o. m. budgetåret 1966/67 vid Lunds universitet av ett universitetslektorat i musikkforskning och en tjänst som lärare i musikteori, icke må av riksdagen bifallas;

VII. att motionerna I: 409 och II: 498, i vad de avser inrättande vid Umeå universitet av en forskardocentur med docenten Hans Christiansson som förste innehavare, icke må av riksdagen bifallas;

VIII. att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag ävensom med avslag å motionerna II: 336, I: 272 och II: 335, II: 493, I: 72 och II: 110, I: 385 och II: 484, I: 161 och II: 173 samt I: 409 och II: 498, samtliga motioner såvitt nu är i fråga,

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att i enlighet med vad i statsrådsprotokollet föreslagits fastställa personalförteckning för de humanistiska fakulteterna m. m.;

b) godkänna följande avlöningsstat för de humanistiska fakulteterna m. m., att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1966/67:

A v l ö n i n g s s t a t

U t g i f t e r

1. Avlöningar till vissa ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	8 241 900
2. Avlöningar till vissa lärare, <i>förslagsvis</i>	16 151 300
3. Avlöningar till annan icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	1 938 500
	Summa kr. 26 331 700

Särskilda uppbördsmedel

Avkastning från vissa fonder vid		
a) Uppsala universitet	15 300	
b) Göteborgs universitet	174 400	
c) Stockholms universitet	161 650	351 350
Bidrag från enskilt håll till Stockholms universitet		50 350
	Summa kr.	401 700
	Nettoutgift kr.	25 930 000

c) till *Humanistiska fakulteterna m. m.*: *Avlöningar* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 25 930 000 kr.

8:o) **Teologiska fakulteterna: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt E 7, s. 377—379) föreslagit riksdagen att dels bemyndiga Kungl. Maj:t att enligt vad i statsrådsprotokollet förordats fastställa personalförteckning för de teologiska fakulteterna, dels godkänna i statsrådsprotokollet angiven avlöningsstat för de teologiska fakulteterna, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1966/67, dels ock till Teologiska fakulteterna: *Avlöningar* för budgetåret 1966/67, anvisa ett förslagsanslag av 2 276 000 kr.

I samband härmed har utskottet till behandling förehåft

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Blomquist* (I: 110) och den andra inom andra kammaren av herr *Nordstrandh* (II: 150), i vilka hemställts att riksdagen måtte uttala att vid tilldelning av tjänster vid de teologiska fakulteterna samma automatik skall tillämpas som vid de filosofiska fakulteterna;

dels en inom andra kammaren av herrar *Nilsson* i Agnäs och *Petersson* väckt motion (II: 149), i vilken hemställts att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om skyndsamt utredning och härav föranledda förslag för anordnande av teologisk fakultet i Umeå samt att samtidigt frågan om förläggande av ett pastoralinstitut till Umeå prövas.

Beträffande motiveringen för de motionsvis gjorda yrkandena får utskottet hänvisa till motionerna II: 150 och II: 149.

Utskottet vill med anledning av motionerna I: 110 och II: 150, i vilka föreslagits att riksdagen måtte uttala att vid tilldelning av tjänster vid de teologiska fakulteterna samma automatik skall tillämpas som vid de filosofiska fakulteterna, erinra om sina tidigare ställningstaganden till motsvarande förslag, senast i utlåtandet nr 90 år 1965 (s. 6). I nämnda utlåtande förutsatte utskottet bl. a. att frågan om en utvidgning av automatikens regler till att omfatta de teologiska fakulteterna skulle komma att övervägas när resultatet föreligger av den översyn av automatiken som för närvarande pågår inom universitetskanslersämbetet.

Utskottet, som inte funnit anledning att frångå sin tidigare inställning till den berörda frågan, anser sig böra avstyrka bifall till ifrågavarande motioner I: 110 och II: 150.

I fråga om motionen II: 149 får utskottet erinra om att teologisk fakultet endast finns vid universiteten i Uppsala och Lund. Utskottet, som vidare vill erinra om arbetsområdet för den inom universitetskanslersämbetet befintliga fakultetsberedningen för humaniora och teologi, anser sig inte kunna biträda förslaget om en särskild utredning rörande inrättande av teologisk fakultet och pastoralinstitut i Umeå. Motionen II: 149 bör därför enligt utskottets mening inte föranleda någon riksdagens åtgärd.

Utskottet, som inte funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag under förevarande punkt, hemställer,

I. att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att i enlighet med vad i statsrådsprotokollet föreslagits fastställa personalförteckning för de teologiska fakulteterna;

b) godkänna följande avlöningsstat för de teologiska fakulteterna, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1966/67:

A v l ö n i n g s s t a t

Utgifter

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	975 600
2. Avlöningar till vissa lärare m. m., <i>förslagsvis</i> ...	1 228 900
3. Avlöningar till annan icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	71 700
	Summa kr. 2 276 200

Särskilda uppbördsmedel

Avkastning från vissa fonder vid Uppsala universitet	200
	Nettoutgift kr. 2 276 000

c) till *Teologiska fakulteterna*: *Avlöningar* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 2 276 000 kr.;

II. att motionerna I: 110 och II: 150 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd;

III. att motionen II: 149 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd.

9:o) **Juridiska fakulteterna: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt E 8, s. 380—383) föreslagit riksdagen att dels bemyndiga Kungl. Maj:t att enligt vad i statsrådsprotokollet förordats fastställa personalförteckning för de juridiska fakulteterna, dels godkänna i statsrådsprotokollet angiven avlöningsstat för de juri-

diska fakulteterna, att tillämpas till vidare fr. o. m. budgetåret 1966/67, dels ock till Juridiska fakulteterna: Avlöningar för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 5 054 000 kr.

I samband härmed har utskottet till behandling förehått

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Lennart Geijer* (I: 111) och den andra inom andra kammaren av fru *Gärde Widemar* (II: 151), i vilka hemställts att riksdagen måtte besluta, att en professur i komparativ rätt vid Stockholms universitet inrättas fr. o. m. budgetåret 1966/67 samt att för professuren anslås 1 000 assistenttimmar samt en kvalificerad biträdestjänst;

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Edström m. fl.* (I: 162) och den andra inom andra kammaren av herr *Regnéll m. fl.* (II: 221), i vilka hemställts att riksdagen vid behandlingen av punkt E 8 under åttonde huvudtiteln måtte besluta att en professur i internationell rätt vid Lunds universitet omfattande folkrätt och internationell privaträtt inrättas fr. o. m. budgetåret 1966/67;

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Lundström m. fl.* (I: 264) och den andra inom andra kammaren av herr *Ohlin m. fl.* (II: 338), i vilka hemställts, såvitt nu är i fråga, att riksdagen måtte besluta att 1. fr. o. m. den 1 januari 1967 inom kriminalvetenskapliga institutet vid Stockholms universitet inrätta en avdelning för behandlingsforskning vid ungdomsvårdsskolorna, 2. bemyndiga Kungl. Maj:t att fastställa erforderlig personalförteckning för institutet, 3. för ändamålet under ecklesiastikdepartementets huvudtitel för budgetåret 1966/67 till Juridiska fakulteterna: Avlöningar anvisa ett med 160 000 kr. förhöjt förslagsanslag om sammanlagt 5 214 000 kr.;

dels ock två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Holmberg m. fl.* (I: 318) och den andra inom andra kammaren av herr *Bohman m. fl.* (II: 384), i vilka hemställts, såvitt nu är i fråga, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om utredning angående utbyggnaden på längre sikt av den kriminologiska och rättssociologiska forskningen och undervisningen jämte därmed sammanhängande problem rörande forskarrekryteringen.

Beträffande motiveringen för de motionsvis gjorda yrkandena får utskottet hänvisa till motionerna II: 151, I: 162, II: 338 och I: 318.

Utskottet får med anledning av de under denna punkt redovisade motionerna anföra följande.

I motionerna I: 111 och II: 151 har föreslagits en professur i komparativ rätt vid Stockholms universitet fr. o. m. nästa budgetår samt att för professuren skall anslås medel för 1 000 assistenttimmar och en kvalificerad biträdestjänst. Mot- svarande förslag har även framförts av universitetskanslersämbetet i anslags- äskandena för nästa budgetår. Utskottet finner av vad i motionerna anförts flera

skäl tala för betydelsen av en professur i ämnet. Med hänsyn till den avvägning som måste ske i fråga om nya tjänster inom universitetsområdet anser utskottet sig emellertid inte böra tillstyrka bifall till nämnda motioner.

Beträffande förslaget i motionerna I:162 och II:221 om en professur i internationell rätt vid Lunds universitet fr. o. m. nästa budgetår vill utskottet erinra om sina tidigare ställningstaganden till motsvarande motionsyrkanden, senast i utlåtandet nr 90 år 1965 (s. 13). Utskottet, som inte funnit anledning frågå sin tidigare intagna ståndpunkt, anser att ifrågavarande motioner inte bör bifallas av riksdagen.

Med anledning av förslag i motionerna I:264 och II:338 samt I:318 och II:384 rörande forskning och undervisning inom det kriminologiska och rätts-sociologiska området vill utskottet erinra om att i enlighet med statsmakternas beslut år 1964 har inrättats en professur i allmän kriminologi vid Stockholms universitet (prop. 1, bil. 10, SU 55, rskr 158). Vidare vill utskottet framhålla att forskning inom detta mycket betydelsefulla fält bedrivs vid skilda institutioner såväl inom universiteten som utanför desamma och att denna forskning spänner över flera verksamhetsgrenar, såsom socialmedicin, psykiatri, psykologi, sociologi och statistik. I detta sammanhang vill utskottet även erinra om den nordiska verksamheten inom området som sker genom det Nordiska samarbetsrådet för kriminologi.

Beträffande de i nämnda motioner I:264 och II:338 framförda förslagen om en avdelning för behandlingsforskning vid Stockholms universitets kriminalvetenskapliga institut anser sig utskottet inte böra föregripa det slutliga ställningstagandet till det i motionerna åberopade betänkandet »Behandlingsforskning vid ungdomsvårdsskolorna» (SOU 1964:24). I avvaktan på ett sådant ställningstagande bör i stället, enligt utskottets mening, eventuell förstärkning vid ifrågavarande institut ske genom insatser av vederbörande forskningsråd. Utskottet finner därför att motionerna I:264 och II:338 i vad de avser föresvarande anslag inte bör bifallas av riksdagen.

Även i fråga om den i motionerna I:318 och II:384 föreslagna utredningen angående utbyggnaden på längre sikt av den kriminologiska och rättsociologiska forskningen och undervisningen jämte därmed sammanhängande problem rörande forskarrekryteringen finner utskottet att ett ställningstagande till den ovan åberopande utredningen i första hand bör avvaktas. Utskottet, som emellertid förutsätter att vederbörande myndigheter, bl. a. kriminalvårdsstyrelsen och universitetskanslersämbetet, har sin uppmärksamhet riktad på berörda frågor, anser att sistnämnda motioner i vad de avser ifrågavarande utredning inte bör föranleda någon riksdagens åtgärd.

Utskottet biträder Kungl. Maj:ts förslag under denna punkt och hemställer,

I. att motionerna I:111 och II:151, i vad de avser inrättandet fr. o. m. budgetåret 1966/67 av en professur i komparativ rätt vid Stockholms universitet, icke må av riksdagen bifallas;

II. att motionerna I:162 och II:221, i vad de avser inrättan-

de fr. o. m. budgetåret 1966/67 av en professur i internationell rätt vid Lunds universitet omfattande folkrätt och internationell privaträtt, icke må av riksdagen bifallas;

III. att motionerna I: 264 och II: 338, i vad de avser inrättande fr. o. m. den 1 januari 1967 inom kriminalvetenskapliga institutet vid Stockholms universitet av en avdelning för behandlingsforskning vid ungdomsvårdsskolorna, icke må av riksdagen bifallas;

IV. att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag ävensom med avslag å motionerna I: 111 och II: 151, I: 162 och II: 221 samt I: 264 och II: 338, samtliga motioner såvitt nu är i fråga,

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att i enlighet med vad i statsrådsprotokollet föreslagits fastställa personalförteckning för de juridiska fakulteterna;

b) godkänna följande avlöningsstat för de juridiska fakulteterna, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1966/67:

A v l ö n i n g s s t a t

Utgifter

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	2 849 700
2. Avlöningar till vissa lärare m. m., <i>förslagsvis</i> ..	1 987 200
3. Avlöningar till annan icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	281 000
	Summa kr. 5 117 900

Särskilda uppbördsmedel

Avkastning från vissa fonder vid Stockholms universitet	63 900
	Nettoutgift kr. 5 054 000

c) till *Juridiska fakulteterna*: Avlöningar för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 5 054 000 kr.;

V. att motionerna I: 318 och II: 384, i vad de avser utredning angående utbyggnaden på längre sikt av den kriminologiska och rättssociologiska forskningen och undervisningen jämte därmed sammanhängande problem rörande forskarrekryteringen, icke må föranleda någon riksdagens åtgärd.

10:o) **Samhällsvetenskapliga fakulteterna m. m.: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt E 9, s. 384—395) föreslagit riksdagen att dels bemyndiga Kungl. Maj:t att enligt vad i statsrådsprotokollet förordats fastställa personalförteck-

ning för de samhällsvetenskapliga fakulteterna m. m., dels godkänna i statsrådsprotokollet angiven avlöningsstat för de samhällsvetenskapliga fakulteterna m. m., att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1966/67, dels ock till Samhällsvetenskapliga fakulteterna m. m.: Avlöningar för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 26 491 000 kr.

I samband härmed har utskottet till behandling förehåft

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herrar *Dahlberg* och *Lokander* (I: 384) samt den andra inom andra kammaren av herrar *Carlstein* och *Fagerlund* (II: 468), i vilka hemställts att riksdagen hos Kungl. Maj:t begär att förutsättningarna för inrättande av en professur i social-ekologi med halv tjänstgöringsskyldighet förlagd till statens institut för byggnadsforskning fr. o. m. budgetåret 1967/68 ingående prövas;

dels ock två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Ernulf m. fl.* (I: 390) och den andra inom andra kammaren av herr *Carls-hamre m. fl.* (II: 466), i vilka hemställts att riksdagen måtte besluta om inrättande av en för universitetet och socialhögskolan i Umeå gemensam professur i rättsvetenskap, särskilt offentlig rätt, fr. o. m. budgetåret 1966/67;

Beträffande motiveringarna för de motionsvis gjorda yrkandena hänvisar utskottet till motionerna II: 468 och I: 390.

Utskottet tillstyrker bifall till Kungl. Maj:ts förslag under förevarande punkt.

I motionerna I: 384 och II: 468 har föreslagits att förutsättningen för inrättande av en professur i socialekologi vid Stockholms universitet fr. o. m. budgetåret 1967/68 ingående prövas. Professuren skulle vara förenad med halv tjänstgöringsskyldighet vid statens institut för byggnadsforskning, som till universitetet skulle inleverera ersättning motsvarande hälften av kostnaden för ifrågasvarande tjänst. Vid statens institut för byggnadsforskning bedrivs, i samarbete med sociologiska institutionen vid universitetet, sedan några år undersökningar av stadsbygdens inre differentiering i de större svenska städerna. Förslaget om inrättande av en professur är tillkommet för att ge denna forskning en fastare organisation. För egen del anser utskottet att de i motionerna berörda forskningsområdena i dagens snabbt föränderliga samhälle är av stor vikt och ser med tillfredsställelse på de initiativ som tagits på ifrågasvarande område. Utskottet är däremot inte berett att förorda den föreslagna organisationen av forskningen genom inrättande av en professur utan anser att motionerna inte bör föranleda någon riksdagens åtgärd.

Frågan om undervisningen i ämnet rättsvetenskap vid universitetet i Umeå tas upp i motionerna I: 390 och II: 466 där förslag framläggs om inrättande av en professur i ämnet. Denna tjänst skulle tillgodose undervisningsbehovet m. m. vid universitetet och socialhögskolan. Inrättandet av tjänsten skulle även möjliggöra att ämnet rättsvetenskap kunde medtas i ekonomexamen. Utskottet vill med anledning av motionerna anföra följande. Behov av juridiskt utbildade

lärarkrafter föreligger i Umeå i bl. a. samhällsplanerar-, civilekonom- och socio-nomutbildningen. Detta behov har hittills täckts genom insatser av icke fast anställd personal. Beträffande civilekonomutbildningen i Umeå pågår, enligt vad utskottet erfarit, utredning rörande ämnet rättsvetenskap. Utskottet vill även erinra om att Kungl. Maj:t den 27 juli 1964 uppdragit åt kanslersämbetet att utreda bl. a. frågan om åstadkommande av två alternativ till den nuvarande studiegången i filosofisk-samhällsvetenskaplig examen, nämligen ett företagseko-nomiskt alternativ och ett alternativ inriktat på samhällsplanering. Med hänsyn till det anförda anser utskottet att motionerna ej bör bifallas av riksdagen.

Utskottet hemställer således,

I. att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag på motionerna I: 390 och II: 466,

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att i enlighet med vad i stats-rådsprotokollet föreslagits fastställa personalförteckning för de samhällsvetenskapliga fakulteterna m. m.;

b) godkänna följande avlöningsstat för de samhällsveten-skapliga fakulteterna m. m., att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1966/67.

A v l ö n i n g s s t a t

Utgifter

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	8 720 700
2. Avlöningar till vissa lärare, <i>förslagsvis</i>	16 073 900
3. Avlöningar till annan icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	1 959 000
<u>Summa kr.</u>	<u>26 753 600</u>

Särskilda uppbördsmedel

Avkastning från vissa fonder vid			
a)	Göteborgs universitet	20 700	
b)	Stockholms universitet	41 900	
c)	handelshögskolan i Göteborg	100 000	162 600
Bidrag från Göteborgs stad till handelshögskolan i Göteborg			
		100 000	
	<u>Summa kr.</u>		<u>262 600</u>
	Nettoutgift kr.		26 491 000

c) till *Samhällsvetenskapliga fakulteterna m. m.*: Avlöningar för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 26 491 000 kr.;

II. att motionerna I: 384 och II: 468 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd.

11:o) **Medicinska fakulteterna m. m.: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt E 10, s. 395—414) föreslagit riksdagen att dels bemyndiga Kungl. Maj:t att enligt vad i statsrådsprotokollet förordats sluta avtal med sjukvårdshuvudman angående en professur i geriatik samt besluta om professurens förläggning, dels bemyndiga Kungl. Maj:t att enligt vad i statsrådsprotokollet förordats fastställa personalförteckning för de medicinska fakulteterna m. m., dels godkänna i statsrådsprotokollet angiven avlöningsstat för de medicinska fakulteterna m. m., att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1966/67, dels ock till Medicinska fakulteterna m.m.: Avlöningar för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 57 417 000 kr.

I samband härmed har utskottet till behandling förehått

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Edström m. fl.* (I: 54) och den andra inom andra kammaren av herr *Jönsson i Arlov m. fl.* (II: 89), i vilka hemställts att riksdagen måtte besluta, att en professur i anesthesiologi, förenad med överläkarbefattning vid anesthesiologiavdelningen av Lunds lasarett samt med docenten med. dr Eric Nilsson som förste innehavare, måtte inrättas vid Lunds lasarett från och med budgetåret 1966/67 samt att med anledning därav anslaget till Lunds universitet: Avlöningar måtte uppräknas med däremot svarande belopp;

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Hjorth m. fl.* (I: 55) och den andra inom andra kammaren av herr *Lundberg m. fl.* (II: 51), i vilka hemställts att riksdagen måtte besluta, att vid Uppsala universitet, akademiska sjukhuset, inrätta en laboratur i pediatrik, särskilt pediatrik neurologi, förenad med en överläkartjänst, med docent Bengt Hagberg som förste innehavare;

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herrar *Göran Karlsson* och *Palm* (I: 165) samt den andra inom andra kammaren av herr *Martinsson m. fl.* (II: 216), i vilka hemställts att riksdagen måtte besluta att inrätta en laboratur i perifer kärlkirurgi i Bo 1 vid karolinska institutet;

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herrar *Bengtson* och *Lundström* (I: 159) samt den andra inom andra kammaren av herrar *Hedlund* och *Ohlin* (II: 473), i vilka hemställts att riksdagen måtte, 1. besluta inrätta tre professorer i geriatik — i stället för en som regeringen föreslår — i Stockholm, Göteborg resp. Uppsala budgetåret 1966/67, 2. bemyndiga Kungl. Maj:t att dels sluta avtal med sjukvårdshuvudmännen i Stockholm, Göteborg och Uppsala rörande inrättandet av en professur i geriatik på vardera orten, dels fastställa personalförteckning beträffande dessa professorer, 3. till Medicinska fakulteterna m. m.: Avlöningar för budgetåret 1966/67 under åttonde huvudtiteln anvisa ett i förhållande till Kungl. Maj:ts förslag med 700 000 kr. förhöjt förslagsanslag av sammanlagt 58 117 000 kr. samt 4. i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om skyndsamt utredning genom universitetskanslersämbetets försorg rörande dels ämnesinriktningen för de tre föreslagna professorerna och

för ytterligare två, som bör inrättas så snart som möjligt i Lund resp. Umeå, dels frågan om ett sammanförande av de geriatriska forskningsinsatserna i en forskningsenhet på riksplånet;

dels en inom första kammaren av herr *Dahlén m. fl.* väckt motion (I: 388), i vilken hemställts att riksdagen måtte besluta att professuren i geriatrik skall inrättas i enlighet med universitetskanslersåmbetets förslag fr. o. m. budgetåret 1966/67 och att anvisa härför erforderliga medel;

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av fru *Hultell m. fl.* (I: 394) och den andra inom andra kammaren av fru *Sundberg m. fl.* (II: 496), i vilka hemställts att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte hemställa att den centrala universitetsmyndigheten ges i uppdrag att taga initiativ för att påskynda uppbyggnaden av den reumatologiska undervisningen och forskningen i landet, i främsta rummet genom inrättande av kliniska professorer i ämnet vid de medicinska fakulteterna;

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av fröken *Stenberg m. fl.* (I: 410) och den andra inom andra kammaren av fröken *Elmén m. fl.* (II: 471), i vilka hemställts att riksdagen måtte besluta om inrättande av i första hand en professur och i andra hand en laboratur i gynekologisk radioterapi vid Umeå universitet med docent Olle Kjellgren som förste innehavare;

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Sörenson m. fl.* (I: 412) och den andra inom andra kammaren av herr *Sjönell m. fl.* (II: 494), i vilka hemställts att riksdagen ville besluta att fr. o. m. budgetåret 1966/67 vid karolinska institutet i Stockholm omvandla den befintliga laboraturen i klinisk alkoholforskning till en professur i klinisk forskning rörande olika missbruksformer och därvid utnyttja ännu icke ianspråktaga avdelningar vid karolinska sjukhusets klinik för alkoholsjukdomar;

dels en inom andra kammaren av herr *Helén* väckt motion (II: 172), i vilken hemställts A. att riksdagen må 1. besluta att fr. o. m. budgetåret 1966/67 inrätta dels en professur i geriatrik vid karolinska institutet i enlighet med det av universitetskanslersåmbetet framlagda förslaget, dels ock, efter det godtagbart avtal slutits mellan staten och respektive sjukhushuvudmän i Uppsala och Göteborg, inrätta en professur i geriatrik vid ettvar av universiteten i Uppsala och Göteborg med den ämnesinriktning som, sedan utredning härom verkstälts av universitetskanslersåmbetet, kan befinnas lämplig, 2. under respektive anslag anvisa anslag till löner, utrustning och materiel för genomförande av de under 1. framställda förslagen, 3. i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om utredning genom universitetskanslersåmbetets försorg av frågan om sammanförande av de geriatriska forskningsinsatserna i en forskningsenhet på riksplånet, B. — alternativt — att riksdagen må, därest riksdagen icke skulle bifalla det under 1. ovan framställda yrkandet utan allenast att en professur skall komma till stånd fr. o. m. den 1 juli 1966, dels besluta att denna professur skall inrättas vid karolinska in-

stitutet i enlighet med det av universitetskanslersämbetet framlagda förslaget, dels ock anvisa härför erforderliga medel;

dels ock en inom andra kammaren av fru *Sjövall* väckt motion (II: 222), i vilken hemställts att riksdagen måtte fr. o. m. den 1 juli 1966 besluta om inrättandet av en professur i fortplantningsendokrinologi vid karolinska institutet med docent Egon Diczfalusy som förste innehavare.

Beträffande motiveringen för de motionsvis gjorda yrkandena får utskottet hänvisa till motionerna I: 54, II: 51, II: 216, II: 473, I: 388, I: 394, I: 410, II: 494, II: 172 och II: 222.

Utskottet. De under denna punkt redovisade motionerna belyser den utveckling som forskningen och utbildningen inom universitets- och högskoleområdet för närvarande undergår. Nya forskningsgrenar och specialiteter växer fram och vill bli representerade inom utbildningssektorn. I flera av motionerna har angivits att kostnaderna för nuvarande forskning inom området bestrids genom anslag från berörda forskningsråd. Utskottet vill till följd härav erinra om att det i sina utlåtanden under de senaste åren i anledning av motionsförslag om inrättande av nya professorer och laboraturer ansett det naturligt att den i motionerna avsedda forskningen i stället skulle ske genom forskningsrådsinsatser. Denna inställning har utskottet inte funnit anledning att frångå. Utskottet vill emellertid i detta sammanhang även understryka betydelsen av den inom universitets- och högskolesektorn av statsmakterna tillämpade ordningen med personliga professorer för särskilt förtjänta forskare.

Läran om bedövningsmedel och bedövningsteknik — anesthesiologi — har under de senaste åren tilldragit sig ett ökat intresse. Till följd härav har åren 1963 och 1965 inrättats professorer i ämnet vid karolinska institutet och Uppsala universitet. I motionerna I: 54 och II: 89 föreslås att riksdagen måtte besluta att en professur i anesthesiologi skall inrättas vid Lunds universitet fr. o. m. nästa budgetår med docenten Eric Nilsson som förste innehavare. Motsvarande förslag har också framförts av universitetskanslersämbetet i anslagsäskandena för nämnda budgetår. Utskottet delar de i motionerna framförda synpunkterna rörande betydelsen av ifrågavarande professur. Med hänsyn till sin avvägning i fråga om de tjänster, som bör inrättas fr. o. m. nästa budgetår, har emellertid utskottet inte ansett sig böra tillstyrka bifall till ifrågavarande motioner.

Utskottet har av nyss angivna skäl inte heller ansett sig böra tillstyrka bifall till motionerna I: 410 och II: 471 om en professur eller laboratur i gynekologisk radioterapi vid Umeå universitet med docenten Olle Kjellgren som förste innehavare.

Det i motionen II: 222 framförda förslaget om en professur i fortplantningsendokrinologi vid karolinska institutet fr. o. m. den 1 juli 1966 med docenten Egon Diczfalusy som förste innehavare har utskottet inte heller funnit sig böra biträda. Utskottet noterar med tillfredsställelse de insatser som här gjorts av bl. a. medicinska forskningsrådet, som genom att inrätta en tillfällig forskar-

tjänst i B 3 för Diczfalusy underlättat förutsättningarna för fortsatt forskning inom det fortplantningsendokrinologiska området.

Såsom framgår av motionerna I: 55 och II: 51 har medicinska forskningsrådet inrättat en tillfällig tjänst för forskning inom barnneurologien. Utskottet, som vill framhålla att förslag om tjänst inom nämnda område inte framförts av universitetskanslersämbetet, har inte funnit sig böra tillstyrka bifall till ifrågavarande motioner i vilka föreslagits att vid Uppsala universitet, akademiska sjukhuset, skall inrättas en laboratur i pediatrik, särskilt pediatrik neurologi, för enad med en överläkartjänst och med docenten Bengt Hagberg som förste innehavare.

I fråga om förslaget i motionerna I: 165 och II: 216 vill utskottet erinra om sitt ställningstagande till motsvarande yrkande förra året i utlåtandet nr 90 (s. 33). Med hänvisning härtill anser sig utskottet inte kunna biträda förslaget i motionerna om en laboratur i perifer kärlkirurgi vid karolinska institutet. Utskottet vill även här erinra om att något motsvarande förslag inte framförts av universitetskanslersämbetet samt att medicinska forskningsrådet inrättat en tillfällig forskartjänst i B 1 för den i motionerna omförmälda docenten. I detta sammanhang vill utskottet vidare framhålla, att förutsättningarna för en fortsatt verksamhet inom ifrågavarande område i första hand synes vara av sjukhusorganisatorisk art.

I motionerna I: 412 och II: 494 har föreslagits att den befintliga laboraturen i klinisk alkoholforskning vid karolinska institutet fr. o. m. budgetåret 1966/67 skall omvandlas till professur i klinisk forskning rörande olika missbruksformer och att därvid skall utnyttjas ännu inte ianspråktaga avdelningar vid karolinska sjukhusets klinik för alkoholsjukdomar. Utskottet delar de synpunkter som framförts i motionerna beträffande sambandet mellan klinisk alkoholforskning och klinisk forskning rörande andra missbruksformer. Enligt utskottets mening bör frågan om en ändrad inriktning av ifrågavarande tjänst och därmed sammanhängande spörsmål i första hand utredas av vederbörande myndigheter, bl. a. universitetskanslersämbetet. Med hänsyn härtill kan utskottet inte tillstyrka bifall till sistnämnda motioner.

I propositionen har med anledning av riksdagens år 1964 fattade principbeslut (SU 55, rskr 158) föreslagits att en professur i geriatrik skall inrättas fr. o. m. nästa budgetår. Nämnda professur förordas i propositionen få en klinisk inriktning och bli förenad med befattning som överläkare vid en klinik med geriatriskt patientunderlag. Under förutsättning att ett för staten godtagbart avtal kan träffas med vederbörande sjukhushuvudman bör enligt departementschefen professuren i första hand förläggas till Uppsala, i andra hand till Göteborg eller Stockholm.

I de två likalydande motionerna I: 159 och II: 473 samt i motionen I: 388 och i motionen II: 172 har i anslutning till ifrågavarande förslag framställts vissa yrkanden. Sålunda förordas i motionerna I: 159 och II: 473 beslut om inrättande av tre professurer i geriatrik — en i Stockholm, en i Göteborg och en i Uppsala — fr. o. m. nästa budgetår samt utredning om dels ämnesinriktning för de

tre föreslagna professurerna och för ytterligare två, som bör inrättas så snart som möjligt i Lund och Umeå, dels frågan om ett sammanförande av de geriatriska forskningsinsatserna i en forskningsenhet på riksplånet. Enligt motionen I: 388 bör den av riksdagen beslutade professuren i överensstämelse med universitetskanslersåmbetets förslag inrättas vid karolinska institutet fr. o. m. budgetåret 1966/67 och ges ämnesbenämningen geriatrik, särskilt åldrandets biokemi och fysiologi. Sistnämnda förslag framförs även i motionen II: 172, i vilken vidare föreslås dels att ytterligare två professorer i geriatrik inrättas, en i Uppsala och en i Göteborg, med den ämnesinriktning som sedan utredning härom verkställt av kanslersåmbetet kan befinnas lämplig, dels att frågan om sammanförande av de geriatriska forskningsinsatserna i en forskningsenhet på riksplånet utredes.

Med hänsyn till vad universitetskanslersåmbetet anför i fråga om professorer i geriatrik utöver den av riksdagen principbeslutade förutsätter utskottet att åmbetet kommer att ha sin uppmärksamhet riktad på hithörande spörsmål. Utskottet, som biträder Kungl. Maj:ts förslag att fr. o. m. den 1 juli 1966 skall inrättas en professur i ämnet, finner sig därför inte böra tillstyrka yrkandena i motionerna I: 159 och II: 473 samt II: 172 i vad de avser att riksdagen nu skall besluta om ytterligare professorer i geriatrik.

Utskottet har vid sitt ställningstagande till frågan om ämnesinriktning m. m. och placering vid lärosäte av den beslutade professuren i geriatrik kommit till den uppfattningen att Kungl. Maj:ts förslag står i överensstämelse med riksdagens intentioner i dessa frågor. Utskottet tillstyrker därför Kungl. Maj:ts ifrågavarande förslag och avstyrker följaktligen motionerna I: 388 samt motionen II: 172, sistnämnda motion såvitt nu är i fråga, ävensom motionerna I: 159 och II: 473 i vad de avser utredning om professurens ämnesinriktning.

Utskottet avstyrker, med hänvisning till det anförda, yrkandet i motionerna I: 159 och II: 473 om en utredning om inrättande av professorer i geriatrik i Lund och Umeå samt därmed sammanhängande frågor.

Den i nämnda motioner I: 159 och II: 473 samt II: 172 föreslagna utredningen rörande frågan om sammanförande av de geriatriska forskningsinsatserna i en forskningsenhet på riksplånet bör med hänsyn till utskottets ställningstagande i det föregående inte heller föranleda någon åtgärd från riksdagen.

Förslag om att i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa att den centrala universitetsmyndigheten skall ges i uppdrag att ta initiativ för att påskynda uppbyggnaden av den reumatologiska undervisningen och forskningen i landet, i främsta rummet genom inrättande av kliniska professorer i ämnet vid de medicinska fakulteterna, har framförts i motionerna I: 394 och II: 496. Med hänsyn till att det enligt gällande bestämmelser särskilt åvilar ifrågavarande myndighet att bl. a. följa forskningens och utbildningens utveckling, villkor och behov samt i fråga om utbildningen verka för att denna till innehåll och organisation fortlöpande utvecklas i takt med forskningens framsteg och anpassas efter samhällslivets krav synes det, enligt utskottets mening, icke vara erforder-

derligt med någon skrivelse i ämnet. Ifrågavarande motioner bör därför inte föranleda någon riksdagens åtgärd.

Utskottet biträder i övrigt Kungl. Maj:ts förslag under denna punkt och hemställer,

I. att motionerna I: 54 och II: 89, i vad de avser inrättande fr. o. m. budgetåret 1966/67 av en professur i anesthesiologi vid Lunds universitet med docenten Eric Nilsson som förste innehavare, icke må bifallas av riksdagen;

II. att motionerna I: 410 och II: 471, i vad de avser inrättande av i första hand en professur och i andra hand en laboratur i gynekologisk radioterapi vid Umeå universitet med docenten Olle Kjellgren som förste innehavare, icke må bifallas av riksdagen;

III. att motionen II: 222, i vad den avser inrättande fr. o. m. den 1 juli 1966 av en professur i fortplantningsendokrinologi vid karolinska institutet med docenten Egon Diczfalusy som förste innehavare, icke må bifallas av riksdagen;

IV. att motionerna I: 55 och II: 51, i vad de avser inrättande av en laboratur i pediatrik, särskilt pediatrik neurologi, vid Uppsala universitet med docenten Bengt Hagberg som förste innehavare, icke må bifallas av riksdagen;

V. att motionerna I: 165 och II: 216, i vad de avser inrättande av en laboratur i perifer kärlkirurgi i Bo 1 vid karolinska institutet, icke må bifallas av riksdagen;

VI. att motionerna I: 412 och II: 494, i vad de avser omvandling fr. o. m. budgetåret 1966/67 av laboraturen i klinisk alkoholforsknink vid karolinska institutet till professur i klinisk forskning rörande olika missbruksformer, icke må bifallas av riksdagen;

VII. att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag ävensom med avslag å motionerna I: 159 och II: 473 samt II: 172, samtliga motioner såvitt nu är i fråga, besluta att fr. o. m. budgetåret 1966/67 skall inrättas en professur i geriatrik;

VIII. att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag ävensom med avslag å motionerna I: 159 och II: 473, I: 388 samt II: 172, samtliga motioner såvitt nu är i fråga, bemyndiga Kungl. Maj:t att besluta om professurens förläggning i enlighet med vad i statsrådsprotokollet föreslagits;

IX. att riksdagen må bemyndiga Kungl. Maj:t att i förekommande fall med vederbörande sjukvårdshuvudman sluta avtal angående professur i geriatrik;

X. att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag ävensom med avslag å motionerna I: 54 och II: 89, I: 410 och

II: 471, II: 222, I: 55 och II: 51, I: 165 och II: 216, I: 412 och II: 494, I: 159 och II: 473, I: 388 samt II: 172, samtliga motioner såvitt nu är i fråga,

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att i enlighet med vad i statsrådsprotokollet föreslagits fastställa personalförteckning för de medicinska fakulteterna m. m.;

b) godkänna följande avlöningsstat för de medicinska fakulteterna m. m., att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1966/67:

A v l ö n i n g s s t a t

U t g i f t e r

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	16 318 400
2. Avlöningar till vissa lärare m. m., <i>förslagsvis</i> ..	24 644 600
3. Avlöningar till annan icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	17 425 100
<hr style="width: 20%; margin-left: auto; margin-right: 0;"/>	
Summa kr.	58 388 100

Särskilda uppbördsmedel

Avkastning från vissa fonder vid		
a) Uppsala universitet	300	
b) karolinska institutet	30 000	30 300
<hr style="width: 20%; margin-left: auto; margin-right: 0;"/>		
Bidrag från Göteborgs stad till avlöande av de kliniska amanuenserna vid Göteborgs universitet		695 800
Bidrag från Svenska nationalföreningen mot hjärt- och lungsjukdomar till Gösta Biraths personliga professur		5 000
Bidrag från Västerbottens läns landsting till avlöande av de kliniska amanuenserna vid Umeå universitet		240 000
<hr style="width: 20%; margin-left: auto; margin-right: 0;"/>		
Summa kr.		971 100
<hr style="width: 20%; margin-left: auto; margin-right: 0;"/>		
Nettoutgift kr.		57 417 000

c) till *Medicinska fakulteterna m. m.*: Avlöningar för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 57 417 000 kr.;

XI. att motionerna I: 159 och II: 473, i vad de avser utredning om inrättande av professorer i geriatrik vid universiteten i Lund och Umeå samt därmed sammanhängande frågor, icke må föranleda någon riksdagens åtgärd;

XII. att motionerna I: 159 och II: 473 samt II: 172, i vad de avser utredning om en geriatrisk forskningsenhet på riksplanet, icke må föranleda någon riksdagens åtgärd;

XIII. att motionerna I: 394 och II: 496 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd.

12:o) **Odontologiska fakulteterna m. m.: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt E 11, s. 415—419) föreslagit riksdagen att dels bemyndiga Kungl. Maj:t att enligt vad i statsrådsprotokollet förordats fastställa personalförteckning för de odontologiska fakulteterna m. m., dels godkänna i statsrådsprotokollet angiven avlöningsstat för de odontologiska fakulteterna m. m., att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1966/67, dels ock till Odontologiska fakulteterna m. m.: Avlöningar för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 19 539 000 kr.

I samband härmed har utskottet till behandling förehått

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Lundström m. fl.* (I: 167) och den andra inom andra kammaren av herr *Ohlin m. fl.* (II: 218), i vilka hemställts att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om att förslag om ytterligare utbildning av tandläkare snarast förelägges riksdagen;

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Lundström* (I: 400) och den andra inom andra kammaren av herr *Nihlfors* (II: 491), i vilka hemställts att riksdagen ville besluta att fr. o. m. budgetåret 1966/67 inrätta professurer i parodontologi vid karolinska institutet i Stockholm samt vid universiteten i Lund och Umeå;

dels ock en inom andra kammaren av herr *Hamrin* i Kalmar *m. fl.* väckt motion (II: 352), i vilken hemställts att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om åtgärder för ökad utbildning av tandhygienister i överensstämmelse med i motionen angivna riktlinjer.

Beträffande motiveringen för de motionsvis gjorda yrkandena får utskottet hänvisa till motionerna II: 218, I: 400 och II: 352.

Utskottet förordar bifall till Kungl. Maj:ts under förevarande punkt framställda förslag.

Beträffande de under denna punkt redovisade motionerna får utskottet anföra följande.

I motionerna I: 167 och II: 218 har föreslagits att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om att förslag om ytterligare utbildning av tandläkare snarast förelägges riksdagen. Utbildningen av tandläkare behandlades i anledning av motioner vid 1965 års riksdag i utskottets utlåtanden nr 90 (s. 14) och nr 173 (s. 17). I nämnda utlåtande nr 90 erinrade utskottet om sitt tidigare uttalande, att det med hänsyn till det ständigt ökande behovet av tandläkare, i synnerhet inom folktandvården, var av största betydelse att utbildningskapaciteten på området blev större samt att varje möjlighet till ökad utbildning därför borde tillvaratagas. Utskottet anvisade i utlåtandet vissa vägar för en tillfällig ökning av utbildningskapaciteten. Vidare förutsatte utskottet, att Kungl. Maj:t i hög grad skulle ha sin uppmärksamhet riktad på frågan om behovet av tandläkare vid ett genomförande av den reform av sjukförsäkringen som 1961 års sjukförsäkringsutredning föreslagit. Utskottet förordade slutligen

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t skulle giva till känna vad utskottet sålunda anfört. Detta ställningstagande har utskottet inte funnit anledning att frångå. I ovannämnda utlåtande nr 173 fann utskottet det angeläget, att den i propositionen 1965:141 förordade utredningen rörande dubblering av utbildningskapaciteten i Stockholm snarast skulle komma till stånd. Utskottet vill här framhålla, att Kungl. Maj:t i anledning av riksdagens beslut den 21 januari 1966 i skrivelse till universitetskanslersämbetet anbefallt ämbetet att till Kungl. Maj:t inkomma med utredning och förslag beträffande bl. a. utbyggnaden av den odontologiska utbildningen i Stockholm, varvid ämbetet i första hand skall ha att utgå från att utbyggnaden bör ske i anslutning till det planerade undervisningssjukhuset i Huddinge. Under hänvisning till det anförda finner utskottet motionerna I: 167 och II: 218 vara besvarade, varför desamma inte bör föranleda någon riksdagens åtgärd.

Även i fråga om motionerna I: 400 och II: 491, i vilka föreslagits att fr. o. m. nästa budgetår skall inrättas professorer i parodontologi vid karolinska institutet samt universiteten i Lund och Umeå, vill utskottet återropa sitt ställningstagande till motsvarande motionsyrkanden i utlåtandet nr 90 år 1965 (s. 14). Utskottet, som finner att det i första hand bör ankomma på vederbörande universitetsmyndigheter att väga frågan om inrättande av professorer i parodontologi mot andra angelägna önskemål inom universitets- och högskoleområdet, anser sig inte kunna tillstyrka bifall till motionerna I: 400 och II: 491.

Frågan om utbildning av s. k. tandhygienister har tidigare behandlats av utskottet, bl. a. i utlåtandet nr 181 år 1964 i anledning av § 17 i riksdagens år 1963 församlade revisorers berättelse angående verkställd granskning av statsverket. Utskottet framhöll härvid att medicinalstyrelsen i sitt yttrande över revisorernas berättelse förklarat sig beredd att medverka till att en försöksutbildning snarast kommer till stånd samt att utskottet inhämtat att medel sedan lång tid tillbaka beräknats för ändamålet under åttonde huvudtitelns anslag till anordnande av utbildning för tandtekniker och tandsköterskor. Med hänsyn till att vederbörande myndighet sålunda har sin uppmärksamhet riktad på frågan om utbildning av s. k. tandhygienister finner utskottet att motionen II: 352 inte bör föranleda någon riksdagens åtgärd.

Under återopande av vad sålunda anförts hemställer utskottet,

I. att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å motionerna I: 400 och II: 491,

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att i enlighet med vad i statsrådsprotokollet föreslagits fastställa personalförteckning för de odontologiska fakulteterna m. m.;

b) godkänna följande avlöningsstat för de odontologiska fakulteterna m. m., att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1966/67:

A v l ö n i n g s s t a t

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	3 198 000
2. Avlöningar till vissa lärare m. m., <i>förslagsvis</i> ..	9 292 500
3. Avlöningar till annan icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	7 048 500
	Summa kr. 19 539 000

c) till *Odontologiska fakulteterna m. m.*: Avlöningar för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 19 539 000 kr.;

II. att motionerna I: 167 och II: 218 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd;

III. att motionen II: 352 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd.

13:o) **Farmaceutiska fakulteten m. m.: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt E 12, s. 419—422), vilket innebär anvisande av ett nytt anslag för nästa budgetår under förenämnda rubrik, hemställer utskottet, att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att i enlighet med vad i statsrådsprotokollet föreslagits fastställa personalförteckning för den farmaceutiska fakulteten m. m.;

b) godkänna följande avlöningsstat för den farmaceutiska fakulteten m. m., att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1966/67:

A v l ö n i n g s s t a t

U t g i f t e r

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	283 200
2. Avlöningar till vissa lärare m. m., <i>förslagsvis</i> ..	1 451 200
3. Avlöningar till annan icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	615 600
	Summa kr. 2 350 000

S ä r s k i l d a u p p b ö r d s m e d e l

Avkastning från donationsfond	7 000
	Nettoutgift kr. 2 343 000

c) till *Farmaceutiska fakulteten m. m.*: Avlöningar för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 2 343 000 kr.

14:o) **Matematisk-naturvetenskapliga fakulteterna m. m.: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt E 13, s. 423—438), vilket innebär an-

visande av ett nytt anslag för nästa budgetår under förutnämnda rubrik, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att i enlighet med vad i statsrådsprotokollet föreslagits fastställa personalförteckning för de matematisk-naturvetenskapliga fakulteterna m. m.;

b) godkänna följande avlöningsstat för de matematisk-naturvetenskapliga fakulteterna m. m., att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1966/67:

A v l ö n i n g s s t a t

Utgifter

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	12 987 300
2. Avlöningar till vissa lärare m. m., <i>förslagsvis</i> ..	32 707 300
3. Avlöningar till annan icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	10 041 100
Summa kr.	55 735 700

Särskilda uppbördsmedel

Avkastning från vissa fonder vid

a) Uppsala universitet	31 500	
b) Göteborgs universitet	40 500	
c) Stockholms universitet	90 050	162 050
Bidrag från enskilt håll till Stockholms universitet		12 650
Summa kr.	174 700	
Nettoutgift kr.		55 561 000

c) till *Matematisk-naturvetenskapliga fakulteterna m. m.*:
Avlöningar för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 55 561 000 kr.

15:o) **Tekniska fakulteterna: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt E 14, s. 438—456) föreslagit riksdagen att dels bemyndiga Kungl. Maj:t att i huvudsaklig överensstämmelse med vad i statsrådsprotokollet förordats vidtaga de åtgärder som erfordras för intagning av norska studerande vid tekniska högskolan i Stockholm, dels bemyndiga Kungl. Maj:t att enligt vad i statsrådsprotokollet förordats fastställa personalförteckning för de tekniska fakulteterna, dels godkänna i statsrådsprotokollet angiven avlöningsstat för de tekniska fakulteterna, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1966/67, dels ock till Tekniska fakulteterna: Avlöningar för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 67 354 000 kr., varav 677 000 kr. att avräknas mot automobilskattmedlen.

I samband härmed har utskottet till behandling förehåft två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av fru *Hultell* och herr *Stefanson* (I: 164) samt den andra inom andra kammaren av herr *Hamrin* i Kalmar m. fl. (II: 213), i vilka hemställts att riksdagen med ändring av förslaget i statsverkspropositionen, ecklesiastikdepartementet (E 14), måtte besluta att bibehålla professuren i fotografi vid tekniska högskolan i Stockholm.

Beträffande motiveringen för motionsyrkandet får utskottet hänvisa till motionen II: 213.

Utskottet vill anföra följande med anledning av motionerna I: 164 och II: 213, i vilka hemställs att riksdagen med ändring av förslaget i statsverkspropositionen måtte besluta att professuren i fotografi vid tekniska högskolan i Stockholm skall bibehållas.

Ifrågavarande professur, som inrättades år 1947, har sedan den 1 juli 1960 varit vakant. Sektionen för teknisk fysik vid tekniska högskolan i Stockholm har såsom framgår av propositionen i samband med förslag om revision av utbildningsprogrammet vid sektionen ansett bl. a. att professuren i fotografi kan indragas under förutsättning att för utbildningen i ämnet inrättas ett universitetslektorat. Härvid har sektionen framhållit bl. a. att forskningsbehovet inom de fysikaliska delarna av ämnesområdet fotografi synes kunna tillgodoses inom den nuvarande professuren i fysik II, speciellt om för särskilda forskningsuppgifter medel sökes från forskningsråd och andra dylika källor.

I motionerna har räknats upp såväl vissa vetenskapliga och tekniska områden, för vilka fotografien är av stor betydelse, som flera forskningsområden inom fotografien. Såsom framgår av motionerna spänner fotografien över ett mycket stort och heterogent forskningsfält, inom vilket forskning i stor utsträckning bedrivs vid andra universitets- och högskoleinstitutioner m. m. Härtill kommer, som även högskolan framhållit, möjligheten av insatser från bl. a. forskningsråden. Med hänvisning till det anförda och under erinran om att Kungl. Maj:t föreslagit att för undervisningen vid högskolan inom fotografiområdet skall inrättas ett universitetslektorat fr. o.m. nästa budgetår finner sig utskottet inte böra tillstyrka bifall till motionerna I: 164 och II: 213.

Utskottet biträder även i övrigt Kungl. Maj:ts förslag under denna punkt.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å motionerna I: 164 och II: 213,

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att i huvudsaklig överensstämmelse med vad i statsrådsprotokollet föreslagits vidtagna de åtgärder som erfordras för intagning av norska studerande vid tekniska högskolan i Stockholm;

b) bemyndiga Kungl. Maj:t att i enlighet med vad i statsrådsprotokollet föreslagits fastställa personalförteckning för de tekniska fakulteterna;

c) godkänna följande avlöningsstat för de tekniska fakulteterna, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1966/67:

A v l ö n i n g s s t a t

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	20 376 900
2. Avlöningar till vissa lärare m. m., <i>förslagsvis</i> ..	33 156 600
3. Avlöningar till annan icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	13 820 500
	Summa kr. 67 354 000

d) till *Tekniska fakulteterna: Avlöningar* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 67 354 000 kr., varav 677 000 kr. att avräknas mot automobilskattemedlen.

16:o) **Universitetsbiblioteken m. fl. bibliotek: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt E 15, s. 456—463), vilket innebär anvisande av ett nytt anslag för nästa budgetår under förutnämnda rubrik, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att i enlighet med vad i statsrådsprotokollet föreslagits fastställa personalförteckning för universitetsbiblioteken m. fl. bibliotek;

b) godkänna följande avlöningsstat för universitetsbiblioteken m. fl. bibliotek, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1966/67:

A v l ö n i n g s s t a t

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	3 703 000
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	6 207 000
	Summa kr. 9 910 000

c) till *Universitetsbiblioteken m. fl. bibliotek: Avlöningar* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 9 910 000 kr.

17:o) **Förvaltningarna m. m. vid universiteten och vissa högskolor: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt E 16, s. 463—474) föreslagit riksdagen att dels bemyndiga Kungl. Maj:t att enligt vad i statsrådsprotokollet förordats fastställa personalförteckning för förvaltningarna m. m. vid universiteten och vissa högskolor, dels godkänna i statsrådsprotokollet angiven avlöningsstat för

förvaltningarna m. m. vid universiteten och vissa högskolor, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1966/67, dels ock till Förvaltningarna m. m. vid universiteten och vissa högskolor: Avlöningar för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 13 188 000 kr.

I samband härmed har utskottet till behandling förehaft

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herrar *Blomquist* och *Edström* (I: 160) samt den andra inom andra kammaren av herr *Regnéll* (II: 220), i vilka hemställts att riksdagen måtte besluta om en ökning av medelsanvisningen till studenthälsovård vid universitetet i Lund med 32 244 kr. samt sålunda till Förvaltningarna m. m. vid universiteten och vissa högskolor: Avlöningar för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 13 210 000 kr.;

dels ock två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Schött m. fl.* (I: 406) och den andra inom andra kammaren av herr *Tobé m. fl.* (II: 497), i vilka hemställts, såvitt nu är i fråga, att riksdagen måtte besluta att vid universitetet i Stockholm inrätta en idrottslärlartjänst för manliga studenter i Ae 20, vid universitetet i Uppsala inrätta en kanslibiträdestjänst i Ae 7 med halvtidstjänstgöring vid gymnastik- och idrottsinstitutionen, vid universitetet i Lund inrätta en kanslibiträdestjänst i Ae 7 med halvtidstjänstgöring vid inrättningen för gymnastik och idrott, vid respektive universiteten i Lund, Stockholm och Göteborg inrätta en idrottslärlartjänst för manliga studenter i Ae 20 med indragning av motsvarande arvodesbefattningar, vid universitetet i Umeå inrätta en idrottslärlartjänst i Ae 20 med halvtidstjänstgöring i stället för föreslagen arvodesbefattning, vid respektive universiteten i Uppsala, Lund, Göteborg och Stockholm inrätta en idrottslärlartjänst för kvinnliga studenter i Ae 20 med indragning av motsvarande arvodesbefattning.

Beträffande motiveringen för de motionsvis gjorda yrkandena får utskottet hänvisa till motionerna I: 160 och I: 406.

Utskottet får med anledning av föreliggande motioner anföra följande.

I motionerna I: 160 och II: 220 har föreslagits en ökning av medelsanvisningen under förevarande anslag med 32 000 kr. avseende kostnader för en socialkurator vid Lunds studentkår. Utskottet vill erinra om sitt ställningstagande i utlåtandet nr 90 år 1965 i anledning av motionsyrkande om ökad medelsanvisning till studenthälsovården inom Lunds universitet, vilket yrkande bl. a. motiverades med kostnader för ifrågasvarande socialkurator. Därvid framhöll utskottet bl. a. att Lund i förhållande till övriga lärosäten blivit väl tillgodosett beträffande medel till studenthälsovården. Utskottet vill även erinra om att departementschefen — under återopande av att de indirekta studiesociala åtgärderna, bl. a. frågan om studenthälsovården, för närvarande utredes — vid sina beräkningar av medel för studenthälsovården för nästa budgetår huvudsakligen tagit hänsyn till den ökning av studentantalet, som kan förväntas under budgetåret. Vidare har

i propositionen framhållits bl. a. att principerna för finansieringen av studenthälsovården varierar högst väsentligt mellan de skilda lärosätena. Under hänvisning till det anförda finner sig utskottet böra avstyrka bifall till ifrågavarande motioner.

Även studentidrotten är att hänföra till de indirekta studiesociala åtgärderna som för närvarande utredes. I avvaktan på resultatet av utredningen anser sig utskottet inte böra tillstyrka bifall till yrkandena i motionerna I: 406 och II: 497 i vad de avser inrättande av nya tjänster och omvandling av nuvarande arvodestjänster för studentidrotten.

Utskottet tillstyrker bifall till Kungl. Maj:ts förslag under förevarande punkt. Under återopande av vad sålunda anförts hemställer utskottet,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag även-
som med avslag å motionerna I: 160 och II: 220 samt I: 406
och II: 497, sistnämnda två motioner såvitt nu är i fråga,

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att i enlighet med vad i stats-
rådsprotokollet föreslagits fastställa personalförteckning för
förvaltningarna m. m. vid universiteten och vissa högskolor;

b) godkänna följande avlöningsstat för förvaltningarna m. m.
vid universiteten och vissa högskolor, att tillämpas tills vidare
fr. o. m. budgetåret 1966/67:

A v l ö n i n g s s t a t

Utgifter

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	2 650 900
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	522 300
3. Avlöningar till annan icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	10 351 300
	Summa kr. 13 524 500

Särskilda uppbördsmedel

Avkastning från vissa fonder vid

a) Uppsala universitet	900	
b) Stockholms universitet	334 600	335 500
Diverse inkomster vid Stockholms universitet		1 000
	Summa kr.	336 500
	Nettoutgift kr.	13 188 000

c) till *Förvaltningarna m. m. vid universiteten och vissa högskolor: Avlöningar* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 13 188 000 kr.

18:o) **Humanistiska fakulteterna m. m.: Materiel m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt E 17, s. 474—476), vilket innebär anvisande av ett nytt anslag för nästa budgetår under förutnämnda rubrik, hemställer utskottet, att riksdagen må till *Humanistiska fakulteterna m. m.: Materiel m. m.* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 1 320 000 kr.

19:o) **Teologiska fakulteterna: Materiel m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt E 18, s. 474—477), vilket innebär anvisande av ett nytt anslag för nästa budgetår under förutnämnda rubrik, hemställer utskottet, att riksdagen må till *Teologiska fakulteterna: Materiel m. m.* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 80 000 kr.

20:o) **Juridiska fakulteterna: Materiel m. m.** Kungl. Maj:t har (punkt E 19, s. 474—477) föreslagit riksdagen att till *Juridiska fakulteterna: Materiel m. m.* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 240 000 kr.

I samband härmed har utskottet till behandling förehått två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Lundström m. fl.* (I: 264) och den andra inom andra kammaren av herr *Ohlin m. fl.* (II: 338), i vilka hemställts, såvitt nu är i fråga, att riksdagen måtte besluta att till *Juridiska fakulteterna: Materiel m. m.* anvisa ett med 30 000 kr. förhöjt förslagsanslag om sammanlagt 270 000 kr.

Beträffande motiveringen för motionsyrkandet får utskottet hänvisa till motionen II: 338.

Utskottet anser med hänvisning till vad utskottet anfört under avlöningsanslaget till de juridiska fakulteterna i anledning av ifrågavarande motioner I: 264 och II: 338 att motionerna i vad avser förevarande anslag icke bör bifallas av riksdagen.

Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag under denna punkt och hemställer, att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å motionerna I: 264 och II: 338, såvitt nu är i fråga, till *Juridiska fakulteterna: Materiel m. m.* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 240 000 kr.

21:o) **Samhällsvetenskapliga fakulteterna m. m.: Materiel m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt E 20, s. 474—477), vilket innebär anvisande av ett nytt anslag för nästa budgetår under förutnämnda rubrik, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Samhällsvetenskapliga fakulteterna m. m.: Materiel m. m.* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 1 320 000 kr.

22:o) **Medicinska fakulteterna m. m.: Materiel m. m.** Kungl. Maj:t har (punkt E 21, s. 474—477) föreslagit riksdagen att till Medicinska fakulteterna m. m.: Materiel m. m. för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 8 020 000 kr.

I samband härmed har utskottet till behandling förehaft den under punkten 11 redovisade motionen II: 172, angående inrättande av professurer i geriatrik, i vad den avser anslag för utrustning och materiel.

Utskottet anser med hänvisning till vad utskottet anfört under avlöningsanslaget till de medicinska fakulteterna m. m. i anledning av ifrågavarande motion II: 172 att motionen i vad den avser förevarande anslag icke bör bifallas av riksdagen.

Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag under denna punkt och hemställer, att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å motionen II: 172, såvitt nu är i fråga, till *Medicinska fakulteterna m. m.: Materiel m. m.* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 8 020 000 kr.

23:o) **Odontologiska fakulteterna m. m.: Materiel m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt E 22, s. 474—477), vilket innebär anvisande av ett nytt anslag för nästa budgetår under förutnämnda rubrik, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Odontologiska fakulteterna m. m.: Materiel m. m.* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 1 020 000 kr.

24:o) **Farmaceutiska fakulteten m. m.: Materiel m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt E 23, s. 474—477), vilket innebär anvisande av ett nytt anslag för nästa budgetår under förutnämnda rubrik, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Farmaceutiska fakulteten m. m.: Materiel m. m.* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 700 000 kr.

25:o) **Matematisk-naturvetenskapliga fakulteterna m. m.: Materiel m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt E 24, s. 474—477), vilket innebär

anvisande av ett nytt anslag för nästa budgetår under förutnämnda rubrik, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Matematisk-naturvetenskapliga fakulteterna m. m.: Materiel m. m.* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 6 600 000 kr.

26:o) **Tekniska fakulteterna: Materiel m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt E 25, s. 474—477), vilket innebär anvisande av ett nytt anslag för nästa budgetår under förutnämnda rubrik, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Tekniska fakulteterna: Materiel m. m.* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 8 870 000 kr.

27:o) **Universiteten och vissa högskolor: Apparater m.m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt E 26, s. 477), vilket innebär anvisande av ett nytt anslag för nästa budgetår under förutnämnda rubrik, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Universiteten och vissa högskolor: Apparater m. m.* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 6 200 000 kr.

28:o) **Universiteten och vissa högskolor: Bokinköp m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt E 27, s. 477—479), vilket innebär anvisande av ett nytt anslag för nästa budgetår under förutnämnda rubrik, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Universiteten och vissa högskolor: Bokinköp m. m.* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 5 700 000 kr.

29:o) **Universiteten och vissa högskolor: Omkostnader.** Kungl. Maj:t har (punkt E 28, s. 479—485) föreslagit riksdagen att till Universiteten och vissa högskolor: Omkostnader för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 23 500 000 kr.

I samband härmed har utskottet till behandling förehaft två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Schött m. fl.* (I: 406) och den andra inom andra kammaren av herr *Tobé m. fl.* (II: 497), i vilka hemställts, såvitt nu är i fråga, att riksdagen måtte besluta att under E 28. Universiteten med vissa högskolor: Omkostnader anslå 180 000 kr. till studenthälsovård och studentidrott m. m.

Beträffande motiveringen för motionsyrkandet får utskottet hänvisa till motionen I: 406.

Utskottet får med anledning av yrkandet i motionerna I: 406 och II: 497 om ytterligare 60 000 kr. under förevarande anslag för studenthälsovård och studentidrott erinra om att i propositionen föreslagits en uppräkning av medelsanvisningen för ändamålet med 34 000 kr. till 120 000 kr. Vidare vill utskottet framhålla att den i motionerna angivna motiveringen för den höjda medelsanvisningen — medel för timarvodering av motionsledare för kvinnliga studerande — inte återfinns i universitetskanslersämbetets anslagsäskanden för budgetåret 1966/67. Under hänvisning till det anförda samt med hänsyn till att frågan om studentidrotten för närvarande utredes finner sig utskottet böra avstyrka bifall till ifrågakommande motioner i vad de avser detta anslag.

Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag under förevarande punkt och hemställer,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:t förslag samt med avslag å motionerna I: 406 och II: 497, såvitt nu är i fråga, till *Universiteten och vissa högskolor: Omkostnader* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 23 500 000 kr.

30:o) **Decentraliserad akademisk utbildning m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt E 29, s. 485—491), vilket innebär anvisande av ett nytt anslag för nästa budgetår under förutnämnda anslagsrubrik, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Decentraliserad akademisk utbildning m. m.* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 3 967 000 kr.

31:o) **Lärarkliniker vid odontologisk fakultet.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt E 30, s. 491 och 492), vilket innebär en ökning av anslaget med 150 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Lärarkliniker vid odontologisk fakultet* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 600 000 kr.

32:o) **Bidrag till Handelshögskolan i Stockholm.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt E 31, s. 492), vilket innebär oförändrat anslag, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till Handelshögskolan i Stockholm* för budgetåret 1966/67 anvisa ett anslag av 1 220 000 kr.

Vissa högskolor m. m.

33:o) **Socialhögskolorna: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt E 32, s. 493—501) föreslagit riksdagen att dels bemyndiga Kungl. Maj:t att enligt vad i statsrådsprotokollet förordats fastställa personalförteckning för socialhögsko-

lorna, dels godkänna i statsrådsprotokollet angiven avlöningsstat för socialhögskolorna, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1966/67, dels ock till Socialhögskolorna: Avlöningar för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 5 315 000 kr.

I samband härmed har utskottet till behandling förehaft två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Eric Gustaf Peterson m. fl.* (I: 405) och den andra inom andra kammaren av herr *Zetterberg m. fl.* (II: 501), i vilka hemställts att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställer 1) dels i första hand att eventuellt till förfogande stående belopp av de medel som beräknats för socialhögskolornas praktikantutbildning, efter prövning och sedan socialhögskolornas behov tillfredsställts, måtte tillföras Sköndalsinstitutets praktikantutbildning, 2) dels att vid förberedande inom departementet av dessa ärenden för nästkommande års budget hänsyn måtte tagas till de i motionerna nämnda omständigheterna.

Beträffande motiveringen för de motionsvis gjorda yrkandena hänvisas till motionen II: 501.

Utskottet. Utbildningskapaciteten vid socialhögskolorna har under den senaste femårsperioden ötokats kraftigt. År 1960 uppgick intagningskapaciteten vid de dåvarande socialinstituten till 265 platser per år. Innevarande budgetår utgör den 600 och Kungl. Maj:t har föreslagit att intagningskapaciteten skall öka med 60 platser fr. o. m. budgetåret 1966/67. Vidare har Kungl. Maj:t föreslagit (prop. 1966: 50) att en ny socialhögskola förlagd till Örebro inrättas fr. o. m. vårterminen 1967 med ett intag av 60 elever. Vid full utbyggnad avses högskolan få 180 intagningsplatser.

I motionerna I: 405 och II: 501 har dels föreslagits att, sedan socialhögskolornas behov av medel för praktikantutbildningen tillfredsställts, eventuellt till förfogande stående belopp måtte tillföras Sköndalsinstitutets praktikantutbildning, dels att vid förberedande inom departementet av dessa ärenden för nästkommande års budget hänsyn måtte tagas till i motionerna anförda omständigheter. Mot bakgrund av den i det föregående omnämnda kraftiga ökningen av utbildningskapaciteten vid socialhögskolorna anser sig utskottet inte böra tillstyrka bifall till motionerna.

Utskottet tillstyrker bifall till Kungl. Maj:ts förslag under förevarande punkt och hemställer,

I. att motionerna I: 405 och II: 501 icke må bifallas av riksdagen;

II. att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att i enlighet med vad i statsrådsprotokollet föreslagits fastställa personalförteckning för socialhögskolorna;

b) godkänna följande avlöningsstat för socialhögskolorna, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1966/67:

A v l ö n i n g s s t a t

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	1 528 100
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	18 400
3. Avlöningar till vissa lärare m. m., <i>förslagsvis</i>	3 078 400
4. Avlöningar till annan icke-ordinarie personal ...	690 100
	Summa kr. 5 315 000

c) till *Socialhögskolorna: Avlöningar* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 5 315 000 kr.

34:o) **Socialhögskolorna: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt E 33, s. 501—503), vilket innebär en ökning av anslaget med 80 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Socialhögskolorna: Omkostnader* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 636 000 kr.

35:o) **Fortbildning av socionomer m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt E 34, s. 503 och 504), vilket innebär oförändrat anslag, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Fortbildning av socionomer m. m.* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 73 000 kr.

36:o) **Bidrag till Svenska diakonsällskapets sociala utbildningsverksamhet.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt E 35, s. 504), vilket innebär en ökning av anslaget med 2 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till Svenska diakonsällskapets sociala utbildningsverksamhet* för budgetåret 1966/67 anvisa ett anslag av 212 000 kr.

37:o) **Journalistinstitutet: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt E 36, s. 504—506), vilket innebär en ökning av anslaget med 18 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att i enlighet med vad i statsrådsprotokollet föreslagits fastställa personalförteckning för journalistinstitutet;

b) godkänna följande avlöningsstat för journalistinstituten, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1966/67:

A v l ö n i n g s s t a t

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i> . .	217 000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	14 400
3. Avlöningar till vissa lärare m. m., <i>förslagsvis</i>	314 600
4. Avlöningar till annan icke-ordinarie personal	89 000
	Summa kr. 635 000

c) till *Journalistinstituten: Avlöningar* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 635 000 kr.

38:o) **Journalistinstituten: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt E 37, s. 507 och 508), vilket innebär en ökning av anslaget med 10 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Journalistinstituten: Omkostnader* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 197 000 kr.

39:o) **Nordiska afrikainstitutet: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt E 38, s. 508 och 509) föreslagit riksdagen att dels godkänna i statsrådsprotokollet angiven avlöningsstat för nordiska afrikainstitutet, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1966/67, dels ock till Nordiska afrikainstitutet: Avlöningar för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 151 000 kr.

I samband härmed har utskottet till behandling förehaft två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av fru *Elvy Olsson m. fl.* (I: 480) och den andra inom andra kammaren av herr *Ullsten m. fl.* (II: 593), i vilka hemställts, såvitt nu är i fråga, att riksdagen måtte till Nordiska afrikainstitutet: Avlöningar anvisa ett mot i motionerna angivet förslag till personalförstärkningsanslag.

Beträffande motiveringen för de motionsvis gjorda yrkandena hänvisas till motionen II: 593.

Utskottet. Nordiska afrikainstitutet tillkom 1962 med uppgift att sprida aktuell information om Afrika och afrikanska förhållanden samt stödja den på Afrika inriktade biståndsverksamheten. Institutet skall vidare utgöra ett centrum för aktuell information om Afrika samt vara ett dokumentationscentrum för afrikaforskning. Utskottet noterar med tillfredsställelse att verksamheten vid institutet väl synes ha uppfyllt detta syfte. För budgetåret 1966/67 innebär

Kungl. Maj:ts förslag om inrättande av en tjänst som förste biblioteksassistent vid universitetsbiblioteket i Uppsala en förstärkning av verksamheten vid nordiska afrikainstitutet.

I motionerna I: 480 och II: 593 har, såvitt nu är i fråga, föreslagits vissa personalförstärkningar vid nordiska afrikainstitutet, bl. a. inrättande av en tjänst som administrativ sekreterare i Ae 21. Ett bifall till motionärernas förslag skulle medföra en höjning av anslaget med 45 000 kr. Utskottet vill här peka på att vid institutet finns en tjänst som assistent med uppgift bl. a. att planera kursverksamheten vid institutet. Mot bakgrund härav och med hänsyn även till nordiska afrikainstitutets begränsade storlek avstyrker utskottet motionerna i denna del. Inte heller i övrigt är utskottet berett att tillstyrka några personaländringar utöver vad Kungl. Maj:t föreslagit. Samtidigt utgår utskottet från att Kungl. Maj:t har sin uppmärksamhet riktad på den stora betydelse som institutet har för Sveriges insatser i utvecklingsländerna.

Utskottet tillstyrker således bifall till Kungl. Maj:ts förslag under förevarande punkt och hemställer,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag på motionerna I: 480 och II: 593, såvitt nu är i fråga,

a) godkänna följande avlöningsstat för nordiska afrikainstitutet, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1966/67:

A v l ö n i n g s s t a t

1.	Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	1 500
2.	Avlöningar till icke-ordinarie personal	149 500
	<u>Summa kr.</u>	<u>151 000</u>

b) till *Nordiska afrikainstitutet*: *Avlöningar* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 151 000 kr.

40:o) **Nordiska afrikainstitutet: Omkostnader.** Kungl. Maj:t har (punkt E 39, s. 509 och 510) föreslagit riksdagen att till Nordiska afrikainstitutet: Omkostnader för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 75 000 kr.

I samband härmed har utskottet till behandling förehått två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av fru *Elvy Olsson m. fl.* (I: 480) och den andra inom andra kammaren av herr *Ullsten m. fl.* (II: 593), i vilka hemställts, såvitt nu är i fråga, att riksdagen måtte till Nordiska afrikainstitutet: Omkostnader anvisa ett förslagsanslag av 82 000 kr., vilket innebär en ökning utöver Kungl. Maj:ts förslag med 7 000 kr.

Beträffande motiveringen för de motionsvis gjorda yrkandena hänvisas till motionen II: 593.

Utskottet. Kungl. Maj:ts förslag innebär, om hänsyn tas till en under innevarande budgetår beviljad engångsanvisning, en förstärkning av anslaget med 4 000 kr. Utskottet, som finner denna förstärkning väl avvägd, avstyrker bifall till motionerna I: 480 och II: 593 i denna del och hemställer,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag på motionerna I: 480 och II: 593, såvitt nu är i fråga, till *Nordiska afrikainstitutet: Omkostnader* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 75 000 kr.

41:o) **Nordiska afrikainstitutet: Bokinköp, gästföreläsningar m. m.** Kungl. Maj:t har (punkt E 40, s. 510) föreslagit riksdagen att till Nordiska afrikainstitutet: **Bokinköp, gästföreläsningar m. m.** för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 107 000 kr.

I samband härmed har utskottet till behandling förehåft två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av fru *Elvy Olsson m. fl.* (I: 480) och den andra inom andra kammaren av herr *Ullsten m. fl.* (II: 593), i vilka hemställts, såvitt nu är i fråga, att riksdagen måtte till Nordiska afrikainstitutet: **Bokinköp, gästföreläsningar m. m.** anvisa ett anslag av 112 000 kr., vilket innebär en höjning utöver Kungl. Maj:ts förslag med 5 000 kr.

Beträffande motiveringen för de motionsvis gjorda yrkandena hänvisas till motionen II: 593.

Utskottet. Motionärernas yrkanden avser en höjning av medelsanvisningen till bokinköp och bokbindning med 5 000 kr. utöver den av Kungl. Maj:t föreslagna höjningen med 1 000 kr. Utskottet anser sig icke böra tillstyrka motionerna I: 480 och II: 593 i denna del utan hemställer,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag på motionerna I: 480 och II: 593, såvitt nu är i fråga, till *Nordiska afrikainstitutet: Bokinköp, gästföreläsningar m. m.* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 107 000 kr.

42:o) **Vidareutbildning av läkare och tandläkare.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt E 41, s. 510—512), vilket innebär en ökning av anslaget med 52 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Vidareutbildning av läkare och tandläkare* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 224 000 kr.

43:o) **Anordnande av utbildning för tandtekniker och tandsköterskor.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt E 42, s. 512 och 513), vilket innebär en ökning av anslaget med 5 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Anordnande av utbildning för tandtekniker och tandsköterskor* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 95 000 kr.

44:o) **Bidrag till den internationella engelskspråkiga kursverksamheten vid Stockholms universitet.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt E 43, s. 513), vilket innebär en ökning av anslaget med 105 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till den internationella engelskspråkiga kursverksamheten vid Stockholms universitet* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 250 000 kr.

Högre konstnärlig utbildning

45:o) **Akademien för de fria konsterna med konsthögskolan: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt E 44, s. 514—516) föreslagit riksdagen att dels godkänna i statsrådsprotokollet angiven avlöningsstat för akademien för de fria konsterna med konsthögskolan, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1966/67, dels ock till Akademien för de fria konsterna med konsthögskolan: Avlöningar för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 1 247 000 kr.

I samband härmed har utskottet till behandling förehåft

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Arne Pettersson* och fru *Lundblad* (I: 3) samt den andra inom andra kammaren av herr *Adamsson m. fl.* (II: 5), i vilka hemställts att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om skyndsamt utredning och förslag om inrättandet av en statlig sydsvensk konstskola i Malmö;

dels ock två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Svante Kristiansson m. fl.* (I: 470) och den andra inom andra kammaren av herr *Skoglösa m. fl.* (II: 588), i vilka hemställts att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om en skyndsamt utredning av frågan om förläggande av en konstnärskoloni till Broby på i motionerna anförda grunder.

Beträffande motiveringen för de motionsvis gjorda yrkandena hänvisas till motionerna II: 5 och II: 588.

Utskottet tillstyrker bifall till Kungl. Maj:ts förslag under förevarande punkt.

I motionerna I: 3 och II: 5 har anhållits om skyndsamt utredning och förslag om inrättande av en statlig sydsvensk konstskola i Malmö. Motionerna I: 470

och II: 588 behandlar frågan om förläggande av en konstnärskoloni till Broby. Bakgrunden till de senare motionerna är att konsthögskolan erbjudits ett tomtområde i Broby med nära tillgång till natursten. Konsthögskolan har i sin begäran om anslag för budgetåret 1966/67 upptagit ett belopp av 25 000 kr. för fortsatt projektering beträffande denna konstnärskoloni. Motionärerna anhåller i sina motioner om en skyndsamt utredning av denna fråga.

Utskottet vill med anledning av här nämnda motioner anföra följande. Konstnärsutbildningen i vårt land, både den som bedrivs vid konsthögskolan och den som äger rum vid övriga utbildningsanstalter, har under de senaste åren tilldragit sig stort intresse. Kritik har riktats mot uppläggnings- och utbildningsförhållanden och från flera håll har påtalats brister på resurser för utbildningen. Från statsmakternas sida har under senare år ökade resurser ställts till bl. a. konsthögskolans förfogande både i fråga om personal, materiel och lokaler. En omfattande försöks- och utredningsverksamhet bedrivs även av vederbörande institutioner och förslag har i olika sammanhang framlagts om utredning och reformering av konstnärsutbildningen. Enligt vad utskottet erfarit är frågan om tillsättande av en utredning om konstnärsutbildningen under övervägande i Kungl. Maj:ts kansli. Denna utredning skulle bl. a. omfatta konstnärsutbildningen i sin helhet på alla stadier. Frågan om konstnärsutbildningens lokalisering torde även komma att ingå i utredningens uppdrag. Mot bakgrund av det anförda anser sig utskottet ej böra tillstyrka bifall till de under denna punkt behandlade motionerna.

Utskottet hemställer således,

I. att riksdagen må

- a) godkänna följande avlöningsstat för Akademien för de fria konsterna med konsthögskolan, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1966/67:

A v l ö n i n g s s t a t

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	764 200
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	32 300
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal ..	450 500
	Summa kr. 1 247 000

- b) till Akademien för de fria konsterna med konsthögskolan: Avlöningar för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 1 247 000 kr.;

II. att motionerna I: 3 och II: 5 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd;

III. att motionerna I: 470 och II: 588 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd.

46:o) **Akademien för de fria konsterna med konsthögskolan: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt E 45, s. 516), vilket innebär en ökning av anslaget med 41 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Akademien för de fria konsterna med konsthögskolan: Omkostnader* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 339 000 kr.

47:o) **Akademien för de fria konsterna med konsthögskolan: Undervisningsmateriel m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt E 46, s. 517), vilket innebär en ökning av anslaget med 40 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Akademien för de fria konsterna med konsthögskolan: Undervisningsmateriel m. m.* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 312 000 kr.

48:o) **Musikaliska akademien med musikhögskolan: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt E 47, s. 518—522), vilket innebär en ökning av anslaget med 192 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att ändra personalförteckningen för Musikaliska akademien med musikhögskolan i enlighet med vad i statsrådsprotokollet föreslagits;

b) godkänna följande avlöningsstat för Musikaliska akademien med musikhögskolan, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1966/67:

A v l ö n i n g s s t a t

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	1 264 500
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	34 300
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	2 442 200

Summa kr. 3 741 000

c) till *Musikaliska akademien med musikhögskolan: Avlöningar* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 3 741 000 kr.

49:o) **Musikaliska akademien med musikhögskolan: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt E 48, s. 522 och 523), vilket innebär en minskning av anslaget med 9 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Musikaliska akademien med musikhögskolan: Omkostnader* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 235 000 kr.

50:o) **Musikaliska akademien med musikhögskolan: Inköp och bindning av böcker och musikalier samt underhåll och vård av instrument m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt E 49, s. 523 och 524), vilket innebär en ökning av anslaget med 58 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Musikaliska akademien med musikhögskolan: Inköp och bindning av böcker och musikalier samt underhåll och vård av instrument m. m.* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 194 000 kr.

51:o) **Bidrag till vissa musikkonservatorier.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt E 50, s. 524 och 525), vilket innebär en ökning av anslaget med 125 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till vissa musikkonservatorier* för budgetåret 1966/67 anvisa ett anslag av 1 315 000 kr.

52:o) **Statens skolor för scenisk utbildning: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt E 51, s. 525—528), vilket innebär en ökning av anslaget med 89 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att i enlighet med vad i statsrådsprotokollet föreslagits fastställa personalförteckning för statens skolor för scenisk utbildning;

b) godkänna följande avlöningsstat för statens skolor för scenisk utbildning, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1966/67:

A v l ö n i n g s s t a t

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	165 000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	27 500
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal:	
a. Avlöningar till vissa lärare, m. m., <i>förslagsvis</i>	1 819 500
b. Avlöningar till annan icke-ordinarie personal	371 000
	Summa kr. 2 383 000

c) till *Statens skolor för scenisk utbildning: Avlöningar* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 2 383 000 kr.

53:o) **Statens skolor för scenisk utbildning: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt E 52, s. 528—530), vilket innebär en ökning av anslaget med 46 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens skolor för scenisk utbildning: Omkostnader* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 607 000 kr.

Gemensamt för universitet och högskolor

54:o) **Ersättning åt vissa opponenter vid disputationer.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt E 53, s. 531), vilket innebär oförändrat anslag, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Ersättning åt vissa opponenter vid disputationer* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 200 000 kr.

55:o) **Ersättning åt sakkunniga i befordringsärenden.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt E 54, s. 531), vilket innebär oförändrat anslag, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Ersättning åt sakkunniga i befordringsärenden* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 1 960 000 kr.

56:o) **Resestipendier åt lärare m. fl.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt E 55, s. 532), vilket innebär oförändrat anslag, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Resestipendier åt lärare m. fl.* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 155 000 kr.

57:o) **Gästföreläsningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt E 56, s. 532 och 533), vilket innebär en ökning av anslaget med 25 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Gästföreläsningar* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 369 000 kr.

58:o) **Provisoriska åtgärder för forskarutbildning, forskarhandledning m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt E 57, s. 533 och 534), vilket innebär oförändrat anslag, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Provisoriska åtgärder för forskarutbildning, forskarhandledning m. m.* för budgetåret 1966/67 anvisa ett anslag av 2 000 000 kr.

59:o) **Främjande av ograduerade forskares vetenskapliga verksamhet m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt E 58, s. 534 och 535), vilket innebär en ökning av anslaget med 385 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Främjande av ograduerade forskares vetenskapliga verksamhet m. m.* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 4 210 000 kr.

60:o) **Stipendier för främjande av högre vetenskapliga studier.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt E 59, s. 535—537), vilket innebär oförändrat anslag, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Stipendier för främjande av högre vetenskapliga studier* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 8 186 000 kr.

61:o) **Bidrag till tryckning av doktorsavhandlingar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt E 60, s. 537), vilket innebär en ökning av anslaget med 300 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till tryckning av doktorsavhandlingar* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 1 500 000 kr.

62:o) **Tekniska hjälpmedel i utbildningen m. m.** Kungl. Maj:t har (punkt E 61, s. 537—542) föreslagit riksdagen att till Tekniska hjälpmedel i utbildningen m. m. för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 1 250 000 kr.

I samband härmed har utskottet till behandling förehått

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Lundström m. fl.* (I: 168) och den andra inom andra kammaren av herr *Ohlin m. fl.* (II: 219), i vilka hemställts, såvitt nu är i fråga, att riksdagen måtte besluta att anslaget till Teknisk hjälp i utbildningen m. m. uppräknas med 685 000 kr. utöver Kungl. Maj:ts förslag och därför till Tekniska hjälpmedel i utbildningen m. m. för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 1 935 000 kr.;

dels ock två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herrar *Wallmark* och *Lidgard* (I: 413) samt den andra inom andra kammaren av herrar *Carlshamre* och *Nordgren* (II: 464), i vilka hemställts att riksdagen måtte 1. besluta att anslå medel för en akademisk kurs i pedagogik m. m. genom Sveriges Radio-TV samt sålunda till Tekniska hjälpmedel i utbildningen m. m. för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 1 700 000 kr., 2. i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa att Kungl. Maj:t måtte uppdraga åt universitetskanslersämbetet att i samråd med Sveriges Radio-TV till 1967 framlägga förslag om en väsentligt utbyggd TV-radio-undervisning och korrespondens-undervisning på det akademiska lågstadiet.

Beträffande motiveringen för de motionsvis gjorda yrkandena får utskottet hänvisa till motionerna II: 219 och II: 464.

Utskottet. Kungl. Maj:ts förslag under förevarande punkt innebär en höjning av anslaget med 675 000 kr. till 1 250 000 kr., dvs. mer än en fördubbling av anslaget.

I motionerna I: 168 och II: 219 har föreslagits att ifrågavarande anslag skall höjas med ytterligare 685 000 kr., av vilket belopp 385 000 kr. skulle avse kostnader för den av universitetskanslersämbetet tillsatta universitetspedagogiska utredningen och 300 000 kr. studierådgivningsverksamhet vid universiteten och vissa högskolor.

Utskottet kan för sin del inte biträda förslaget i nämnda motioner att kostnaderna för ifrågavarande utredning skall bestridas från detta anslag. I likhet med departementschefen anser utskottet att kostnaderna härför liksom för andra av ämbetets utredningar bör bestridas från den i universitetskanslersämbetets avlöningsstat uppförda anslagsposten till arvoden till experter och tillfällig personal, vilken anslagspost för nästa budgetår i propositionen föreslagits bli uppförd med 887 000 kr. Den i motionerna föreslagna medelsanvisningen under detta anslag för studierådgivning är utskottet icke heller berett att tillstyrka. Utskottet vill härvid framhålla att vid den upprustning av universitetens och berörda högskolors förvaltningar som beslöts så sent som år 1964 klart uttalades att studierådgivning är en av de arbetsuppgifter som åvilar läroanstalternas förvaltningar (prop. 1964: 50, SU 119, rskr 293). I detta sammanhang vill utskottet erinra om att den sammanlagda medelsanvisningen till avlöningar vid berörda förvaltningar för nästa budgetår i propositionen föreslagits bli 13 188 000 kr. Utskottet avstyrker sålunda bifall till motionerna I: 168 och II: 219 i vad de avser förevarande anslag.

Förslaget i motionerna I: 413 och II: 464 att under detta anslag skall beräknas 450 000 kr. för dels en akademisk radiokurs i pedagogik, dels en akademisk radiokurs i ytterligare ett ämne anser sig utskottet inte kunna tillstyrka. Enligt utskottets mening synes de närmare erfarenheterna av radiokursen i statskunskap, som fortfarande pågår, böra avvaktas innan ställning tages till en utvidgning av försöksverksamheten på området. Utskottet vill vidare erinra om att motsvarande medel för kursen i statskunskap utgått från anslaget till extra utgifter vid universitet och högskolor.

De i propositionen angivna beräkningarna rörande förevarande anslag har inte givit utskottet anledning till erinran.

Beträffande det i ovannämnda motioner I: 413 och II: 464 framförda yrkandet att universitetskanslersämbetet i samråd med Sveriges Radio-TV till 1967 skall lägga fram förslag om en väsentligt utbyggd TV-radioundervisning och korrespondensundervisning på det akademiska lågstadiet anser utskottet att ställningstagande till radioutredningens förslag bör avvaktas innan ett dylikt uppdrag bör ifrågasättas. Motionerna bör därför i denna del inte föranleda någon riksdagens åtgärd.

Under åberopande av det anförda hemställer utskottet,

I. att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag ävensom med avslag å motionerna I: 168 och II: 219 samt I: 413 och II: 464, samtliga motioner såvitt nu är i fråga, till

Tekniska hjälpmedel i utbildningen m. m. för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 1 250 000 kr.;

II. att motionerna I: 413 och II: 464 i vad de avser utredning om utbyggd TV-radioundervisning och korrespondensundervisning på det akademiska lägstadiet icke må föranleda någon riksdagens åtgärd.

63:o) **Universitetens datamaskincentraler.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt E 62, s. 542 och 543), vilket innebär en ökning av anslaget med 4 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) medge att en datamaskincentral för högre utbildning och forskning inrättas i Stockholm;

b) bemyndiga Kungl. Maj:t att ändra personalförteckningen för universitetens datamaskincentraler i enlighet med vad i statsrådsprotokollet föreslagits;

c) till *Universitetens datamaskincentraler* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 5 000 kr.

64:o) **Kostnader för datamaskintid.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt E 63, s. 543—544), vilket innebär en ökning av anslaget med 1 500 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Kostnader för datamaskintid* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 11 500 000 kr.

65:o) **Extra utgifter vid universitet och högskolor.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt E 64, s. 544 och 545), vilket innebär oförändrat anslag, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Extra utgifter vid universitet och högskolor* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 1 035 000 kr.

Vissa forskningsändamål

66:o) **Statens medicinska forskningsråd: Förvaltningskostnader.** Kungl. Maj:t har (punkt E 65, s. 546—550) föreslagit riksdagen att dels bemyndiga Kungl. Maj:t att enligt vad i statsrådsprotokollet förordats ändra personalförteckningen för de under statens medicinska forskningsråd sorterande forskargrupperna, dels godkänna i statsrådsprotokollet angiven avlöningsstat för nämnda forskargrupper, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1966/67,

dels ock till Statens medicinska forskningsråd: Förvaltningskostnader för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 2 002 000 kr.

I samband härmed har utskottet till behandling förehaft

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Torsten Hansson* (I: 163) och den andra inom andra kammaren av fru *Sjövall m. fl.* (II: 224), i vilka hemställts att riksdagen i samband med behandlingen av anslag till forskningsråden inom ecklesiastikdepartementets verksamhetsområde måtte bevilja forskningsrådets samarbetsdelegation ett riksstatsanslag på 100 000 kr. för verksamheten under budgetåret 1966/67;

dels ock två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Thorsten Larsson m. fl.* (I: 397) och den andra inom andra kammaren av herr *Larsson* i Hedenäset *m. fl.* (II: 482), i vilka hemställts att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om översyn och förslag rörande utbyggnad och effektivisering av forskningsorganisationen i enlighet med vad i motionerna anförts.

Beträffande motiveringarna för de motionsvis framförda yrkandena hänvisas till motionerna II: 224 och II: 482.

Utskottet tillstyrker bifall till Kungl. Maj:ts förslag under förevarande punkt.

Forskningsrådets samarbetsdelegation består efter omorganisation den 1 juli 1965 av en ledamot jämte rådssekreteraren från vart och ett av forskningsråden. Kostnaderna för delegationens verksamhet, som för 1966/67 beräknats till 100 000 kr., bestrids tills vidare från de anslutna rådets forskningsanslag. I motionerna I: 163 och II: 224 har föreslagits att ett särskilt riksstatsanslag på 100 000 kr. uppförs för delegationens verksamhet under 1966/67. Utskottet är för egen del inte berett att tillstyrka bifall till motionerna utan anser att närmare erfarenhet av den nyligen genomförda omorganisationen för samverkan mellan de statliga forskningsråden först bör avvaktas.

I motionerna I: 397 och II: 482 har hemställts om översyn och förslag om utbyggnad och effektivisering av forskningsorganisationen. Utskottet har vid föregående års riksdag behandlat bl. a. denna fråga. I sitt utlåtande (SU 1965: 171) lämnade utskottet en utförlig redogörelse för behandlingen av dessa problem inom befintliga organ på forskningsplaneringens område och de åtgärder som de allra senaste åren vidtagits för att förbättra och intensifiera forskningsorganisationen. Utskottet, som hänvisar till detta utlåtande, avstyrker motionerna I: 397 och II: 482.

I anledning av vad utskottet sålunda anført hemställer utskottet,

I. att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att ändra personalförteckningen för de under statens medicinska forskningsråd sorterande forskargrupperna i enlighet med vad i statsrådsprotokollet föreslagits;

b) godkänna följande avlöningsstat för nämnda forskargrupper, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1966/67:

A v l ö n i n g s s t a t

Avlöningar till icke-ordinarie personal	1 558 000
	Summa kr. 1 558 000

c) till *Statens medicinska forskningsråd: Förvaltningskostnader* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 2 002 000 kr.;

II. att motionerna I: 163 och II: 224 icke må bifallas av riksdagen;

III. att motionerna I: 397 och II: 482 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd.

67:o) **Statens medicinska forskningsråd: Medicinsk forskning.** Kungl. Maj:t har (punkt E 66, s. 550—552) föreslagit riksdagen att till Statens medicinska forskningsråd: Medicinsk forskning för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 18 308 000 kr.

I samband härmed har utskottet till behandling förehaft två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Lundström m. fl.* (I: 168) och den andra inom andra kammaren av herr *Ohlin m. fl.* (II: 219), i vilka hemställts, såvitt nu är i fråga, att riksdagen måtte besluta, att anslaget till medicinsk forskning uppräknas med 2 000 000 kr. och därför till Statens medicinska forskningsråd för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 20 308 000 kr.

Beträffande motiveringen för de motionsvis framförda yrkandena hänvisas till motionen II: 219.

Utskottet tillstyrker bifall till Kungl. Maj:ts förslag under förevarande punkt.

I motionerna I: 168 och II: 219 har, i vad avser anslaget till Statens medicinska forskningsråd: Medicinsk forskning, framställts förslag om en anslagshöjning med 2 000 000 kr. utöver Kungl. Maj:ts förslag. Utskottet vill i anledning av detta förslag och de förslag som i övrigt väckts om höjningar av forskningsrådsanslagen inom ecklesiastikdepartementets verksamhetsområde anföra följande. Framstegen på forskningens område är av stor betydelse för den ekonomiska, sociala och kulturella utvecklingen i vårt samhälle. Mot denna bakgrund

har under de senaste åren kraftigt ökade resurser ställts till forskningsrådets förfogande. Årets budgetförslag är en uppföljning av denna politik. För samtliga forskningsråds del innebär denna politik en ökning av anslagen till forskningsråden med 15 % eller ca 11 000 000 kr. I jämförelse med föreslagna ökningarna inom andra delar av statsverksamheten är ökningen betydande. De samlade forskningsrådsresurserna kommer vid bifall till Kungl. Maj:ts förslag att uppgå till ca 81 000 000 kr. Den forskning som för närvarande bestrids med medel från här berörda anslag är emellertid inte för sin verksamhet helt beroende av anslag från forskningsråden. Som exempel på andra finansieringskällor må här nämnas riksbanksfonden och cancerfonden. Vidare medför ansvällningen av universitets- och högskoleorganisationen en närmast proportionell ökning av forskningsresurserna genom att villkoren för flertalet lärarbefattningar där anpassats så att innehavaren även skall bedriva forskningsverksamhet.

Möjligheterna till ökning av forskningsorganisationen är begränsad av olika skäl. Bristen på tillgänglig personal utgör i vissa fall ett hinder. Vidare konkurrerar undervisningen vid universitetet och högskolorna om personal. Slutligen kan erinras om att den högre undervisningen och forskningen inte kan ses isolerat från samhället i övrigt. Vid en avvägning av anslag till olika ändamål måste exempelvis samhällets behov av läkare för sjukvård och lärare inom skolväsendet beaktas.

Mot bakgrund av de här berörda avvägningsproblemen finner sig utskottet inte böra tillstyrka bifall till motionerna I: 168 och II: 219 i vad de avser detta anslag utan hemställer,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag på motionerna I: 168 och II: 219, såvitt nu är i fråga, till *Statens medicinska forskningsråd: Medicinsk forskning* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 18 308 000 kr.

68:o) **Humanistisk forskning.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt E 67, s. 552 och 553), vilket innebär en ökning av anslaget med 709 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Humanistisk forskning* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 4 229 000 kr.

69:o) **Statens råd för samhällsforskning: Förvaltningskostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt E 68, s. 553 och 554), vilket innebär en ökning av anslaget med 33 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens råd för samhällsforskning: Förvaltningskostnader* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 143 000 kr.

70:o) **Statens råd för samhällsforskning: Samhällsforskning.** Kungl. Maj:t har (punkt E 69, s. 554 och 555) föreslagit riksdagen att till Statens råd för samhällsforskning: Samhällsforskning för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 3 305 000 kr.

I samband härmed har utskottet till behandling förehått två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Lundström m. fl.* (I: 168) och den andra inom andra kammaren av herr *Ohlin m. fl.* (II: 219), i vilka hemställts, såvitt nu är i fråga, att riksdagen måtte besluta, att anslaget till samhällsvetenskaplig forskning uppräknas med 500 000 kr. utöver Kungl. Maj:ts förslag och därför till Statens råd för samhällsforskning för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 3 805 000 kr.

Beträffande motiveringarna för de motionsvis framförda yrkandena hänvisas till motionen II: 219.

Utskottet tillstyrker bifall till Kungl. Maj:ts förslag under denna punkt.

I förevarande motioner har, såvitt avser detta anslag, yrkats på en höjning av anslaget till samhällsvetenskaplig forskning med 500 000 kr. utöver Kungl. Maj:ts förslag. Utskottet, som hänvisar till vad utskottet anfört under punkt 67 i detta utlåtande, avstyrker bifall till motionerna I: 168 och II: 219 i vad de avser detta anslag och hemställer,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag på motionerna I: 168 och II: 219, såvitt nu är i fråga, till *Statens råd för samhällsforskning: Samhällsforskning* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 3 305 000 kr.

71:o) **Statens naturvetenskapliga forskningsråd: Förvaltningskostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt E 70, s. 555—557), vilket innebär en ökning av anslaget med 240 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att fastställa personalförteckning för termokemiska forskargruppen vid statens naturvetenskapliga forskningsråd i enlighet med vad i statsrådsprotokollet föreslagits;

b) godkänna följande avlöningsstat för nämnda forskargrupp, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1966/67:

A v l ö n i n g s s t a t

Avlöningar till icke-ordinarie personal	180 000
	Summa kr. 180 000

c) att till *Statens naturvetenskapliga forskningsråd: Förvaltningskostnader* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 620 000 kr.

72:o) **Statens naturvetenskapliga forskningsråd: Naturvetenskaplig forskning.** Kungl. Maj:t har (punkt E 71, s. 557 och 558) föreslagit riksdagen att till Statens naturvetenskapliga forskningsråd: Naturvetenskaplig forskning för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 21 348 000 kr.

I samband härmed har utskottet till behandling förehaft två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Lundström m. fl.* (I: 168) och den andra inom andra kammaren av herr *Ohlin m. fl.* (II: 219), i vilka hemställts, såvitt nu är i fråga, att riksdagen måtte besluta, att anslaget till naturvetenskaplig forskning uppräknas med 4 000 000 kr. utöver Kungl. Maj:ts förslag och därför för budgetåret 1966/67 till Statens naturvetenskapliga forskningsråd anvisa ett reservationsanslag av 25 348 000 kr.

Beträffande motiveringarna för de motionsvis framförda yrkandena hänvisas till motionen II: 219.

Utskottet. Under denna punkt har, såvitt nu är i fråga, i här berörda motioner föreslagits att anslaget till naturvetenskaplig forskning uppräknas med 4 000 000 kr. utöver Kungl. Maj:ts förslag. Utskottet avstyrker, under hänvisning till vad utskottet anfört under punkt 67 i detta utlåtande, bifall till motionerna i denna del.

Utskottet tillstyrker bifall till Kungl. Maj:ts förslag under denna punkt och hemställer således,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag på motionerna I: 168 och II: 219, såvitt nu är i fråga, till *Statens naturvetenskapliga forskningsråd: Naturvetenskaplig forskning* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 21 348 000 kr.

73:o) **Atomforskning.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt E 72, s. 558 och 559), vilket innebär en ökning av anslaget med 106 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Atomforskning* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 9 758 000 kr.

74:o) **Europeiskt samarbete inom kärnforskningen.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt E 73, s. 559—561), vilket innebär en ökning av anslaget med 2 840 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna att Sverige deltagar i CERN:s tilläggsprogram i enlighet med vad i statsrådsprotokollet föreslagits;

b) till *Europeiskt samarbete inom kärnforskningen* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 9 860 000 kr.

75:o) **Europeiskt samarbete inom rymdforskningen.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt E 74, s. 561 och 562), vilket innebär en ökning av anslaget med 3 655 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Europeiskt samarbete inom rymdforskningen* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 11 355 000 kr.

76:o) **Särskilda forskartjänster.** Kungl. Maj:t har (punkt E 75, s. 562 och 563) föreslagit riksdagen att dels bemyndiga Kungl. Maj:t att enligt vad i statsrådsprotokollet förordats ändra personalförteckningen för de särskilda forskartjänsterna, dels godkänna i statsrådsprotokollet angiven stat för de särskilda forskartjänsterna, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1966/67, dels ock till Särskilda forskartjänster för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 2 580 000 kr.

I samband härmed har utskottet till behandling förehaft två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Lundström m. fl.* (I:168) och den andra inom andra kammaren av herr *Ohlin m. fl.* (II:219), i vilka hemställts, såvitt nu är i fråga, att riksdagen måtte besluta, att anslaget till särskilda forskartjänster uppräknas med 200 000 kr. utöver Kungl. Maj:ts förslag och därför till Särskilda forskartjänster för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 2 780 000 kr.

Beträffande motiveringarna för de motionsvis framförda yrkandena hänvisas till motionen II:219.

Utskottet tillstyrker bifall till Kungl. Maj:ts förslag under denna punkt.

I förevarande motioner har, såvitt anslaget till särskilda forskartjänster, föreslagits en höjning med 200 000 kr. utöver Kungl. Maj:ts förslag. Den föreslagna höjningen skulle möjliggöra inrättandet av ytterligare två forskartjänster. Utskottet, som hänvisar till vad utskottet anfört under punkt 67 i detta utlåtande, avstyrker bifall till motionerna I:168 och II:219 även i denna del och hemställer,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag på motionerna I:168 och II:219, såvitt nu är i fråga,

- a) bemyndiga Kungl. Maj:t att ändra personalförteckningen för de särskilda forskartjänsterna i enlighet med vad i statsrådsprotokollet föreslagits;
- b) godkänna följande stat för de särskilda forskartjänsterna, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1966/67:

S t a t

Avlöningar

Avlöningar till icke-ordinarie personal, *förslagsvis* .. 2 577 000

Omkostnader

1. Sjukvård m. m., <i>förslagsvis</i>	600	
2. Reseersättningar, <i>förslagsvis</i>	2 400	3 000
		Summa kr. 2 580 000

c) till *Särskilda forskartjänster* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 2 580 000 kr.

77:o) **Forskningsinstitutet för atomfysik: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt E 76, s. 564), vilket innebär en ökning av anslaget med 7 000 kr., hemställer utskottet, att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för forskningsinstitutet för atomfysik, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1966/67:

A v l ö n i n g s s t a t

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i> ..	275 000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	3 000
3. Avlöningar till icke-ordinarie personal	640 000
	Summa kr. 918 000

b) till *Forskningsinstitutet för atomfysik: Avlöningar* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 918 000 kr.

78:o) **Forskningsinstitutet för atomfysik: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt E 77, s. 564 och 565), vilket innebär en ökning av anslaget med 3 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Forskningsinstitutet för atomfysik: Omkostnader* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 179 000 kr.

79:o) **Forskningsinstitutet för atomfysik: Materiel m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt E 78, s. 565), vilket innebär en ökning av anslaget med 44 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Forskningsinstitutet för atomfysik: Materiel m. m.* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 143 000 kr.

80:o) **Bidrag till nordiska institutet för sjörätt.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt E 79, s. 566), vilket innebär en ökning av anslaget med 6 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till nordiska institutet för sjörätt* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 58 000 kr.

81:o) **Bidrag till nordiska institutet för teoretisk atomfysik.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt E 80, s. 566), vilket innebär en ökning av anslaget med 19 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till nordiska institutet för teoretisk atomfysik* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 598 000 kr.

82:o) **Bidrag till centralinstitut för nordisk asienforskning.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt E 81, s. 566—568), vilket innebär anvisande av ett nytt anslag för nästa budgetår under förutnämnda rubrik, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att för Sveriges del godkänna förslag till statuter för centralinstitut för nordisk asienforskning;

b) till *Bidrag till centralinstitut för nordisk asienforskning* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 120 000 kr.

83:o) **Bidrag till Konung Gustaf V:s forskningsinstitut.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt E 82, s. 568), vilket innebär en ökning av anslaget med 19 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till Konung Gustaf V:s forskningsinstitut* för budgetåret 1966/67 anvisa ett anslag av 417 000 kr.

84:o) **Bidrag till Institutet för internationell ekonomi.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt E 83, s. 569 och 570), vilket innebär en ökning av anslaget med 250 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till Institutet för internationell ekonomi* för budgetåret 1966/67 anvisa ett anslag av 400 000 kr.

85:o) **Bidrag till Internationella meteorologiska institutet i Stockholm.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt E 84, s. 570), vilket innebär en ökning av anslaget med 20 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till Internationella meteorologiska institutet i Stockholm* för budgetåret 1966/67 anvisa ett anslag av 190 000 kr.

86:o) **Bidrag till Riksföreningen mot cancer.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt E 85, s. 570 och 571), vilket innebär anvisande av ett nytt anslag för nästa budgetår under förenämnda rubrik, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till Riksföreningen mot cancer* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 3 000 000 kr.

Läro- och lärutbildning

Klass- och ämnesläro- och lärutbildning m. m.

87:o) **Läro- och lärutbildning i Stockholm: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt F 1, s. 573—578) föreslagit riksdagen att dels bemyndiga Kungl. Maj:t att enligt vad i statsrådsprotokollet förordats ändra personalförteckningen för läro- och lärutbildning i Stockholm, dels godkänna i statsrådsprotokollet angiven avlöningsstat för läro- och lärutbildning i Stockholm att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1966/67, dels ock till Läro- och lärutbildning i Stockholm: Avlöningar för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 16 495 000 kr.

I samband härmed har utskottet till behandling förehått två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herrar *Dahlberg* och *Lokander* (I: 383) samt den andra inom andra kammaren av herrar *Carlstein* och *Fagerlund* (II: 469), i vilka hemställts att riksdagen måtte begära hos Kungl. Maj:t att förutsättningarna för inrättande av en professur i praktisk pedagogik med särskild uppgift att studera ungdomsarbetsförhållanden och villkor fr. o. m. budgetåret 1967/68 ingående prövas.

Beträffande motiveringarna för de motionsvis framförda yrkandena hänvisas till motionen II: 469.

Utskottet tillstyrker bifall till Kungl. Maj:ts förslag under förevarande punkt.

I motionerna I: 383 och II: 469 har begärts att förutsättningarna för inrättande av en professur i praktisk pedagogik med särskild uppgift att studera ungdomsarbetets förhållanden och villkor fr. o. m. budgetåret 1967/68 ingående prövas. Utskottet behandlade vid 1965 års riksdag motioner med samma syfte. I utlåtandet över dessa motioner anförde utskottet att det torde ankomma på skolöverstyrelsen att ta lämpliga initiativ i frågan efter avvägning mot andra för lärarhögskolan angelägna önskemål och utskottet avstyrkte bifall till motionerna. Utskottet vidhåller denna uppfattning. Enligt utskottets mening bör vidare denna fråga inte ses isolerad från övriga institutioners pedagogiska forskning utan prövas i ett sammanhang. Utskottet avstyrker således bifall till motionerna I: 383 och II: 469 och hemställer,

I. att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att ändra personalförteckningen för lärarhögskolan i Stockholm i enlighet med vad i statsrådsprotokollet föreslagits;

b) godkänna följande avlöningsstat för lärarhögskolan i Stockholm, att tillämpas tills vidare fr.o.m. budgetåret 1966/67:

A v l ö n i n g s s t a t

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	5 918 000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	2 652 000
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	7 925 000
	Summa kr. 16 495 000

c) till *Lärarhögskolan i Stockholm: Avlöningar* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 16 495 000 kr.;

II. att motionerna I: 383 och II: 469 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd.

88:o) **Lärarhögskolan i Stockholm: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt F 2, s. 579), vilket innebär en minskning av anslaget med 72 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Lärarhögskolan i Stockholm: Omkostnader* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 1 055 000 kr.

89:o) **Lärarhögskolan i Stockholm: Materiel, höcker m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt F 3, s. 580), vilket innebär en ökning av anslaget med 45 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Lärarhögskolan i Stockholm: Materiel, böcker m. m.* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 275 000 kr.

90:o) **Lärarhögskolan i Malmö: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt F 4, s. 580—584), vilket innebär en ökning av anslaget med 2 105 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att ändra personalförteckningen för lärarhögskolan i Malmö i enlighet med vad i statsrådsprotokollet föreslagits;

b) godkänna följande avlöningsstat för lärarhögskolan i Malmö, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1966/67:

A v l ö n i n g s s t a t

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	6 683 000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	2 353 000
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	9 419 000

Summa kr. 18 455 000

c) till *Lärarhögskolan i Malmö: Avlöningar* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 18 455 000 kr.

91:o) **Lärarhögskolan i Malmö: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt F 5, s. 584 och 585), vilket innebär en ökning av anslaget med 136 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Lärarhögskolan i Malmö: Omkostnader* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 1 276 000 kr.

92:o) **Lärarhögskolan i Malmö: Materiel, böcker m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt F 6, s. 586), vilket innebär oförändrat anslag, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Lärarhögskolan i Malmö: Materiel, böcker m. m.* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 360 000 kr.

93:o) **Lärarhögskolan i Göteborg: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt F 7, s. 586—590), vilket innebär en ökning av anslaget med 2 945 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att ändra personalförteckningen för lärarhögskolan i Göteborg i enlighet med vad i statsrådsprotokollet föreslagits;

b) godkänna följande avlöningsstat för lärarhögskolan i Göteborg, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1966/67:

A v l ö n i n g s s t a t

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	6 956 000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	2 052 000
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	8 177 000
Summa kr.	17 185 000

c) till *Lärarhögskolan i Göteborg: Avlöningar* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 17 185 000 kr.

94:o) **Lärarhögskolan i Göteborg: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt F 8, s. 590 och 591), vilket innebär en ökning av anslaget med 135 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Lärarhögskolan i Göteborg: Omkostnader* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 950 000 kr.

95:o) **Lärarhögskolan i Göteborg: Materiel, böcker m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt F 9, s. 591 och 592), vilket innebär oförändrat anslag, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Lärarhögskolan i Göteborg: Materiel, böcker m. m.* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 585 000 kr.

96:o) **Lärarhögskolan i Uppsala: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt F 10, s. 592—595), vilket innebär en ökning av anslaget med 3 735 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att ändra personalförteckningen för lärarhögskolan i Uppsala i enlighet med vad i statsrådsprotokollet föreslagits;

b) godkänna följande avlöningsstat för lärarhögskolan i Uppsala, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1966/67:

A v l ö n i n g s s t a t

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	2 140 000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	1 540 000
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	4 785 000
	Summa kr. 8 465 000

c) till *Lärarhögskolan i Uppsala: Avlöningar* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 8 465 000 kr.

97:o) **Lärarhögskolan i Uppsala: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt F 11, s. 595 och 596), vilket innebär en ökning av anslaget med 100 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Lärarhögskolan i Uppsala: Omkostnader* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 330 000 kr.

98:o) **Lärarhögskolan i Uppsala: Materiel, böcker m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt F 12, s. 596), vilket innebär en minskning av anslaget med 65 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Lärarhögskolan i Uppsala: Materiel, böcker m. m.* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 290 000 kr.

99:o) **Folkskoleseminarierna: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt F 13, s. 597—600) föreslagit riksdagen att dels besluta att folkskoleseminariet i Lycksele skall upphöra med utgången av juni 1966, dels bemyndiga Kungl. Maj:t att enligt vad i statsrådsprotokollet förordats ändra personalförteckningen för folkskoleseminarierna, dels bemyndiga Kungl. Maj:t att besluta om antalet intagningsklasser vid folkskoleseminarierna, dels godkänna i statsrådsprotokollet angiven avlöningsstat, dels ock till *Folkskoleseminarierna: Avlöningar* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 34 025 000 kr.

I samband därmed har utskottet till behandling förehått

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herrar *Schött* och *Strandberg* (I: 407) samt den andra inom andra kammaren av herr *Carlshamre m. fl.* (II: 465), i vilka hemställts att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om förslag rörande de åtgärder som erfordras för att ett kvällsseminarium för oexaminerade lärare skall komma till stånd i Stockholm fr. o. m. höstterminen 1966, samt att i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om utredning och förslag till 1967 års riksdag rörande omskolning av oexaminerade lärare genom kombinerad utbildning per korrespondens och genom feriekurser, med beaktande av vad i motionerna anförts;

dels ock en inom andra kammaren av herr *Arvidson* väckt motion (II: 461) vari hemställts, att riksdagen hos Kungl. Maj:t hemställer om att skolöverstyrelsen får i uppdrag att verkställa undersökningar angående upprättandet av ett kvällsseminarium i Stockholm, ev. motsvarande kurser på andra orter.

Beträffande motiveringarna för de motionsvis framförda yrkandena hänvisas till motionerna II: 465 och II: 461.

Utskottet tillstyrker bifall till Kungl. Maj:ts förslag under förevarande punkt.

I förevarande motioner I: 407 och II: 465 samt II: 461 har aktualiserats frågan om utbildning av personer som tjänstgör som lärare inom skolväsendet utan att ha den för lärartjänsten föreskrivna utbildningen. Motionärerna redovisar vissa undersökningar som gjorts i Stockholm och de planer som föreligger där för utbildning av oexaminerade lärare. I motionerna I: 407 och II: 465 hemställs dels om förslag rörande de åtgärder som erfordras för att ett kvällsseminarium i Stockholm skall komma till stånd fr. o. m. höstterminen 1966, dels om förslag till 1967 års riksdag rörande omskolning av oexaminerade lärare. Enligt motionen II: 461 bör det uppdras åt skolöverstyrelsen att verkställa undersökning i denna fråga.

Enligt utskottet har motionärerna berört en fråga av stor vikt för skolväsendet. Antalet oexaminerade lärare inom skolväsendet är betydligt. Dessa lärare har under en lång tid gjort utbildningsväsendet stora tjänster. Samtidigt har ifrågavarande lärare ofta, på grund av exempelvis försörjningsplikt, inte haft möjlighet att genomgå lärarutbildning. Det torde vidare, när det gäller lärare med lång vikariatstjänstgöring, krävas relativt sett begränsade insatser för att ge dessa en kompletterande utbildning.

Utskottet anser därför att frågan om utbildning av oexaminerade lärare bör bli föremål för utredning, vilken lämpligen bör utföras av skolöverstyrelsen efter samråd med berörda kommuner. Utskottet vill understryka att ifrågavarande utbildning måste ses i samband med lärarutbildningen i dess helhet och att den inte får skapa genvägar till läraryrket. De kategorier av oexaminerade lärare som bör beröras vid den föreslagna utredningen torde vara lärare med lång, väl vitsordad tjänstgöring inom skolväsendet och som i och för sig äger meriter som berättigar till inträde vid lärarutbildningsanstalt men som av olika skäl, exempelvis försörjningsbörd, ej har möjlighet att förvärva fullständig lärarutbildning. Utskottet, som med hänsyn till det anförda inte ansett sig kunna tillstyrka bifall till yrkandet i motionerna I: 407 och II: 465 om beslut att utbildningen skall påbörjas fr. o. m. höstterminen 1966, förordar att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t ger till känna vad utskottet anført i anledning av nyssnämnda motioner samt motionen II: 461.

Utskottet hemställer således,

- I. att riksdagen må
 - a) besluta att folkskoleseminariet i Lycksele skall upphöra med utgången av juni 1966;
 - b) bemyndiga Kungl. Maj:t att ändra personalförteckningen

för folkskoleseminarierna i enlighet med vad i statsrådsprotokollet föreslagits;

c) bemyndiga Kungl. Maj:t att besluta om antalet intagningsklasser vid folkskoleseminarierna;

d) godkänna följande avlöningsstat för folkskoleseminarierna, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1966/67:

A v l ö n i n g s s t a t

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	13 516 000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	527 000
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	19 982 000
Summa kr. 34 025 000	

e) till *Folkskoleseminarierna: Avlöningar* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 34 025 000 kr.;

II. att riksdagen må, i anledning av motionerna I: 407 och II: 465 samt II: 461, i skrivelse till Kungl. Maj:t ge till känna vad utskottet anfört i fråga om utredning av utbildningen av oexaminerade lärare.

100:o) **Folkskoleseminarierna: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt F 14, s. 600 och 601), vilket innebär en ökning av anslaget med 75 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Folkskoleseminarierna: Omkostnader* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 2 990 000 kr.

101:o) **Folkskoleseminarierna: Materiel, böcker m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt F 15, s. 601), vilket innebär en ökning av anslaget med 100 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Folkskoleseminarierna: Materiel, böcker m. m.* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 795 000 kr.

102:o) **Folkskoleseminarierna: Utrustning.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt F 16, s. 602), vilket innebär oförändrat anslag, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Folkskoleseminarierna: Utrustning* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 1 050 000 kr.

103:o) **Förskoleseminarierna: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt F 17, s. 602—609), vilket innebär en ökning av anslaget med 1 355 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att ändra personalförteckningen för förskoleseminarierna i enlighet med vad i statsrådsprotokollet föreslagits;

b) bemyndiga Kungl. Maj:t att fatta de beslut och vidta de åtgärder, som fordras för genomförande av vad i statsrådsprotokollet föreslagits i fråga om utbyggnad av förskoleseminarieorganisationen i stockholmsområdet;

c) godkänna följande avlöningsstat för förskoleseminarierna, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1966/67:

A v l ö n i n g s s t a t

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	580 000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	1 129 000
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	3 906 000
	Summa kr. 5 615 000

d) till *Förskoleseminarierna: Avlöningar* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 5 615 000 kr.

104:o) **Förskoleseminarierna: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt F 18, s. 609 och 610), vilket innebär en ökning av anslaget med 125 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Förskoleseminarierna: Omkostnader* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 750 000 kr.

105:o) **Förskoleseminarierna: Materiel, böcker m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt F 19, s. 610), vilket innebär en ökning av anslaget med 51 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Förskoleseminarierna: Materiel, böcker m. m.* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 286 000 kr.

106:o) **Förskoleseminarierna: Inredning och utrustning.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt F 20, s. 610 och 611), vilket innebär en ökning av anslaget med 150 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Förskoleseminarierna: Inredning och utrustning* anvisa ett reservationsanslag av 510 000 kr.

107:o) **Särskilda lärarutbildningsåtgärder.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt F 21, s. 612—615), vilket innebär en minskning av anslaget med 4 836 000 kr. i anledning av att kostnaderna för den decentraliserade akademiska undervisningen och den regionala tekniska magisterutbildningen icke längre bestrids med medel från förevarande anslag, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Särskilda lärarutbildningsåtgärder* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 2 650 000 kr.

108:o) **Kostnader för praktisk lärarkurs m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt F 22, s. 615 och 616), vilket innebär en ökning av anslaget med 1 180 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Kostnader för praktisk lärarkurs m. m.* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 15 780 000 kr.

109:o) **Avlöning åt deltagare i blindlärar- och dövlararutbildning.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt F 23, s. 616), vilket innebär en ökning av anslaget med 114 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Avlöning åt deltagare i blindlärar- och dövlararutbildning* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 964 000 kr.

Övnings- och yrkeslärarutbildning m. m.

110:o) **Seminarier för huslig utbildning: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt F 27, s. 617—621) föreslagit riksdagen att dels bemyndiga Kungl. Maj:t att enligt vad i statsrådsprotokollet förordats ändra personalförteckningen för seminarierna för huslig utbildning, dels godkänna i statsrådsprotokollet angiven avlöningsstat för seminarierna för huslig utbildning, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1966/67, dels ock till Seminarier för huslig utbildning: Avlöningar för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 7 370 000 kr.

I samband härmed har utskottet till behandling förehåft

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Stefanson* (I: 268) och den andra inom andra kammaren av herr *Nordgren* (II: 337), i vilka hemställts att riksdagen måtte besluta, att utbildningen av yrkeslärare i klädsömnad likställs med vad som nu gäller för övriga yrkeslärare och att motsvarande krav på förutbildning tillämpas;

dels ock två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Torsten Larsson m. fl* (I: 395) och den andra inom andra kammaren av fru

Holmqvist m. fl. (II: 477), i vilka hemställts att riksdagen måtte fatta beslut om att textillärlinjen i Malmö tills vidare får kvarstå inom utbildningsorganisationen.

Beträffande motiveringarna för de motionsvis framförda yrkandena hänvisas till motionerna II: 337 och I: 395.

Över motionerna I: 268 och II: 337 har yttrande i vederbörlig ordning inhämtats från skolöverstyrelsen.

Utskottet. I motionerna I: 268 och II: 337 har hemställts att utbildningen av yrkeslärare i klädsömnad likställs med vad som gäller för övriga yrkeslärare samt att motsvarande krav på förutbildning tillämpas. Skolöverstyrelsen har i sitt utlåtande över motionerna med hänvisning till yrkesutbildningsberedningens avlämnade och väntade betänkanden inte funnit skäl föreligga att nu förorda någon separat förändring av pågående utbildning av yrkeslärare i klädsömnad.

För egen del vill utskottet erinra om sina utlåtanden 1960 och 1961 över motioner med samma syfte. Utskottet ansåg då att ifrågakvarande yrkeskategori borde erhålla en utbildning avpassad efter de krav som det blivande verksamhetsfältet krävde (SU 1960: 132). Vidare framhöll utskottet, i fråga om kraven på förutbildning, att möjligheten fanns för (dåvarande) överstyrelsen för yrkesutbildning att genom samråd med skolöverstyrelsen medverka vid utformandet av utbildningen för yrkeslärare i klädsömnad och av bestämmelserna rörande förutbildning och inträdeskrav (SU 1961: 42). Efter sammanslagningen av överstyrelsen för yrkesutbildning och skolöverstyrelsen är numera all yrkeslärarutbildning samlad under en överstyrelse. Mot bakgrunden av det anförda och med hänvisning till att yrkeslärarutbildningen är föremål för utredning är utskottet inte berett att tillstyrka bifall till motionerna I: 268 och II: 337.

Frågan om utbildning av textillärare tas upp i motionerna I: 395 och II: 477 där motionärerna har föreslagit att textillärlinjen i Malmö tills vidare skall kvarstå inom utbildningsorganisationen. Kungl. Maj:t har förordat att textillärarutbildningen i Malmö successivt avvecklas. Samtidigt föreslås antalet intagningsplatser vid seminarierna i Göteborg och Uppsala öka så att det totala intaget på textillärlinjen blir oförändrat. Med hänsyn härtill anser sig utskottet inte böra tillstyrka bifall till motionerna. Utskottet förutsätter emellertid att nuvarande elever vid den provisoriska textillärlinjen i Malmö skall få fullborda sin utbildning i Malmö.

Utskottet tillstyrker bifall till Kungl. Maj:ts förslag under förevarande punkt och hemställer,

I. att motionerna I: 395 och II: 477, i vad de avser beslut om att textillärlinjen i Malmö skall kvarstå inom utbildningsorganisationen, icke må bifallas av riksdagen;

II. att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag på motionerna I: 395 och II: 477, såvitt nu är i fråga,

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att ändra personalförteckningen för seminarierna för huslig utbildning i enlighet med vad i statsrådsprotokollet föreslagits;

b) godkänna följande avlöningsstat för seminarierna för huslig utbildning, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1966/67:

A v l ö n i n g s s t a t

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	2 389 000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	62 000
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	4 919 000
Summa kr. 7 370 000	

c) till *Seminarier för huslig utbildning: Avlöningar* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 7 370 000 kr.;

III. att motionerna I: 268 och II: 337 icke må bifallas av riksdagen.

111:o) **Seminarier för huslig utbildning: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt F 28, s. 621 och 622), vilket innebär en ökning av anslaget med 274 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Seminarier för huslig utbildning: Omkostnader* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 1 014 000 kr.

112:o) **Seminarier för huslig utbildning: Materiel, böcker m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt F 29, s. 622 och 623), vilket innebär en ökning av anslaget med 30 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Seminarier för huslig utbildning: Materiel, böcker m. m.* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 225 000 kr.

113:o) **Slöjdlärarseminariet: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt F 30, s. 623), vilket innebär en ökning av anslaget med 17 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för slöjdlärarseminariet, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1966/67:

A v l ö n i n g s s t a t

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i> ..	216 000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	5 200
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	305 800
	Summa kr. 527 000

b) till *Slöjdlärarseminariet: Avlöningar* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 527 000 kr.

114:o) **Slöjdlärarseminariet: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt F 31, s. 624), vilket innebär en ökning av anslaget med 5 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Slöjdlärarseminariet: Omkostnader* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 88 000 kr.

115:o) **Slöjdlärarseminariet: Materiel, böcker m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt F 32, s. 624), vilket innebär en ökning av anslaget med 2 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Slöjdlärarseminariet: Materiel, böcker m. m.* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 42 000 kr.

116:o) **Yrkespedagogiska institut.** Kungl. Maj:t har (punkt F 33, s. 625—627) föreslagit riksdagen att dels bemyndiga Kungl. Maj:t att enligt vad i statsrådsprotokollet förordats upprätta personalförteckning för de yrkespedagogiska instituten, dels ock till Yrkespedagogiska institut för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 5 625 000 kr.

I samband härmed har utskottet till behandling förehått

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Strandberg m. fl.* (I: 411) och den andra inom andra kammaren av fröken *Wetterström m. fl.* (II: 500), i vilka hemställts att riksdagen må hos Kungl. Maj:t anhålla att förslag om instruktionssjukgymnastutbildning förelägges riksdagen i sådan tid att utbildningen kan påbörjas senast från och med höstterminen 1967;

dels ock en inom andra kammaren väckt motion av herrar *Edlund och Oskarson* (II: 211) vari hemställts att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte föreslå att förslagsanslaget till Yrkespedagogiska institut för budgetåret 1966/67 ökas med 99 000 kr. till 5 724 000 kr.

Beträffande motiveringarna för de motionsvis framförda yrkandena hänvisas till motionerna II: 500 och II: 211.

Utskottet. Kungl. Maj:ts förslag under denna punkt innebär dels en organisatorisk förändring av yrkeslärarutbildningen, dels en kraftig förstärkning av de resurser som står till yrkeslärarutbildningens förfogande. På det organisatoriska området föreslår Kungl. Maj:t en decentralisering av ledningen för utbildningen och i samband därmed en administrativ och pedagogisk förstärkning av de yrkespedagogiska instituten. Samtidigt innebär förslaget en betydande utökning av lärarutbildningen. Antalet deltagare i den egentliga yrkeslärarutbildningen ökas med över 25 %; särskilt stor är expansionen i vad avser utbildningen av yrkeslärare, som skall undervisa i specialklass. Anslagsmässigt innebär den förordade ökningen, om även anslaget för ersättning till deltagare i utbildning av lärare vid yrkesundervisningen medräknas, en 40-procentig höjning av de resurser som avdelas för yrkeslärarutbildningen. Utskottet hälsar med tillfredsställelse denna kraftiga expansion av den för samhället så betydelsefulla yrkeslärarutbildningen.

I motionerna I: 411 och II: 500 har hemställts om förslag om instruktionsgymnastutbildning i sådan tid att denna utbildning kan påbörjas senast fr. o. m. höstterminen 1967. Av skolöverstyrelsens begäran om anslag för budgetåret 1966/67 för ifrågavarande utbildning framgår att överstyrelsen i ett senare sammanhang avser att ta definitiv ställning till det sätt, på vilket denna utbildning bör utformas. Utskottet har vidare erfarit att överstyrelsen avser att framlägga förslag om utformningen av instruktionsjukgymnastutbildningen inom sådan tid att utbildningen i dess slutliga form kan påbörjas fr. o. m. höstterminen 1967. Denna fråga torde sålunda framdeles få prövas av Kungl. Maj:t och riksdagen. Motionerna bör därför enligt utskottet ej nu föranleda någon åtgärd.

Motionen II: 211 behandlar frågan om utbildning av flyglärare. Skolöverstyrelsen har föreslagit att en försökskurs för 12 lärare anordnas budgetåret 1966/67. Kungl. Maj:t har ej tillstyrkt överstyrelsens förslag. I motionen hemställs att kursen kommer till stånd budgetåret 1966/67. Utskottet har i det föregående redogjort för den kraftiga utökningen av lärarutbildningskapaciteten som Kungl. Maj:ts förslag innebär. Utskottet har, i avvägning mot alla de angelägna behov som föreligger i vad avser utbildning av lärare för yrkesskolan, inte ansett sig böra förorda bifall till motionen.

Utskottet tillstyrker således bifall till Kungl. Maj:ts förslag under förevarande punkt och hemställer,

I. att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag på motionen II: 211,

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att upprätta personalförteckning för de yrkespedagogiska instituten i enlighet med vad i statsrådsprotokollet föreslagits;

b) till *Yrkespedagogiska institut* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 5 625 000 kr.;

II. att motionerna I: 411 och II: 500 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd.

117:o) **Ersättning till deltagare i utbildning av lärare vid yrkesundervisningen.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt F 34, s. 628), vilket innebär en ökning av anslaget med 2 778 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Ersättning till deltagare i utbildning av lärare vid yrkesundervisningen* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 10 763 000 kr.

Fortbildning m. m.

118:o) **Lärares fortbildning m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt F 35, s. 629—633), vilket innebär en ökning av anslaget med 1 435 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Lärares fortbildning m. m.* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 18 970 000 kr.

119:o) **Utbildning av lärare vid folkhögskolor.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt F 36, s. 633 och 634), vilket innebär en ökning av anslaget med 7 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Utbildning av lärare vid folkhögskolor* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 195 000 kr.

120:o) **Bidrag till Ericastiftelsen.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt F 37, s. 634), vilket innebär en ökning av anslaget med 10 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må, under förutsättning att Stockholms stad bidrar till verksamheten i den i statsrådsprotokollet angivna omfattningen, till *Bidrag till Ericastiftelsen* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 332 000 kr.

121:o) **Kurser för personal m. fl. vid skolor för blinda och döva.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt F 38, s. 635), vilket innebär oförändrat anslag, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Kurser för personal m. fl. vid skolor för blinda och döva* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 62 000 kr.

122:o) **Stipendier åt folkskollärare för vinnande av behörighet att undervisa i engelska.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt F 39, s. 635), vilket innebär en minskning av anslaget med 15 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Stipendier åt folkskollärare för vinnande av behörighet att undervisa i engelska* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 60 000 kr.

123:o) **Uppskjutna frågor.** Utskottet kommer framdeles att avge utlåtande beträffande nedannämnda, av Kungl. Maj:t under följande punkter framlagda förslag, nämligen

punkten E 86: Inredning och utrustning av lokaler vid universitet, högskolor m. m.;

punkterna F 24—26: Gymnastiska centralinstitutet; vilket utskottet härmed får för riksdagen

anmäla.

Stockholm den 22 mars 1966

På statsutskottets vägnar:

GÖSTA BOHMAN

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet har närvarit

från f ö r s t a kammaren: herrar Näsström, Gillström, Axel Andersson, fröken Andersson, herrar Einar Persson, Birger Andersson, Per Jacobsson, fru Wallentheim, herrar Mårtensson, Bertil Petersson, Bengt Gustavsson, Thorsten Larsson, Nils-Eric Gustafsson, Nyman och Wallmark; samt

från a n d r a kammaren: herrar Bohman, Blidfors, Almgren, Mellqvist, Bergman, Larsson i Hedenäset, fröken Olsson, herrar Nihlfors, Lindholm, Arvidson, Nelander, Mattsson, Berg, Nordstrandh och Källstad;

dock att herr Turesson deltagit i stället för herr Nordstrandh vid behandlingen av punkterna 66—123.

Reservationer

1) vid punkten 11 (Medicinska fakulteterna m. m.: Avlöningar)

a) av herrar *Axel Andersson, Per Jacobsson, Thorsten Larsson, Nils-Eric Gustafsson, Nyman, Larsson* i Hedenäset, *Nihlfors, Nelander, Mattsson* och *Källstad*, vilka ansett

dels att det stycke i utskottets yttrande på s. 22, som börjar med »Med hänsyn» och slutar med »i geriatrik», bort ersättas med text av följande lydelse:

Vid 1964 års riksdag fattades principbeslut om inrättande av en professur i geriatrik. Åt universitetskanslersämbetet uppdrogs att närmare utreda denna fråga. Den av ämbetet tillsatta kommittén avgav i augusti 1965 sitt förslag och förordade, att en professur i ämnet klinisk-metabolisk geriatrik skulle inrättas fr. o. m. den 1 juli 1966 vid karolinska institutet i Stockholm. Kommittén, vars uppdrag avsåg inrättande av *en* professur i geriatrik, uttalade emellertid, att förutsättningar i princip förelåg för inrättande av professorer i geriatrik vid samtliga våra medicinska lärosäten.

Över kommittéförslaget yttrade sig bl. a. fakultetsberedningen för medicin, odontologi och farmaci. Beredningens majoritet framhöll, att den geriatriska forskningen på grund av sin heterogena karaktär ej kan uppbyggas på tillfredsställande sätt genom *en* forskningsprofessur, som skall täcka hela det geriatriska fältet. Vidare uttalade beredningen, att såväl personella som lokalmässiga förutsättningar för en betydligt vidgad geriatrisk forskning synes föreligga på flera håll inom landet.

Också kanslersämbetet ansåg, att den geriatriska forskningsorganisationen borde utbyggas med högre forskartjänster med skilda geriatriska ämnesinriktningar, placerade vid olika medicinska lärosäten.

Utskottet vill i detta sammanhang även erinra om att läget inom åldringsvården f. n. är ägnat att inge allvarliga bekymmer. Möjligheterna att bereda åldringarna tillfredsställande vård och tillsyn och att i övrigt sörja för deras bästa bör redan nu betraktas som en samhällsangelägenhet av stor räckvidd. Frågans betydelse kan väntas bli accentuerad av befolkningsutvecklingen. Våra möjligheter till effektiva insatser i denna situation begränsas av att vår kännedom om olika aspekter på åldrandet är otillräckliga. Mycket stora behov föreligger således beträffande den geriatriska forskningen. Det är utskottets uppfattning, att denna snarast bör ges de resurser, som erfordras för att den skall kunna bli ett effektivt medel i kampen för bättre förhållanden inom åldringsvården och åldringsjukvården m. m.

Mot bakgrund av vad sålunda anförts förordar utskottet därför i likhet med vad som yrkats i motionerna I: 159 och II: 473, att professorer i geriatrik inrättas fr. o. m. budgetåret 1966/67 i Stockholm, Göteborg och Uppsala.

Utskottet, som förutsatt att kostnaderna för utrustning och materiel för de av utskottet förordade nya professurerna i geriatrik bör kunna bestridas från tillgängliga medel för dessa ändamål, har inte ansett sig böra biträda övriga förslag i ovannämnda motioner rörande professurer i geriatrik m. m.»

dels ock att utskottets hemställan under VII. bort ha följande lydelse:

»VII. att riksdagen må, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag ävensom med bifall till motionerna I: 159 och II: 473 samt II: 172, samtliga motioner såvitt nu är i fråga, besluta att fr. o. m. budgetåret 1966/67 skall inrättas tre professurer i geriatrik;»

b) av herrar *Axel Andersson, Per Jacobsson, Thorsten Larsson, Nils-Eric Gustafsson, Nyman, Larsson* i Hedenäset, *Nihlfors, Nelander, Mattsson* och *Källstad*, vilka — under förutsättning av bifall till reservationen 1 a) — ansett

dels att det stycke i utskottets yttrande på s. 22, som börjar med »Utskottet har» och slutar med »professurens ämnesinriktning», bort utgå;

dels ock att utskottets hemställan under VIII. och X. bort ha följande lydelse:

»VIII. att riksdagen må, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag och motionen I: 388 ävensom med bifall till motionerna I: 159 och II: 473 samt II: 172, samtliga motioner såvitt nu är i fråga, besluta att professurerna i geriatrik skall förläggas till Stockholm, Göteborg och Uppsala;

X. att riksdagen må, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag ävensom motionerna I: 159 och II: 473, I: 388 samt II: 172 och med avslag å motionerna I: 54 och II: 89, I: 410 och II: 471, II: 222, I: 55 och II: 51, I: 165 och II: 216 samt I: 412 och II: 494, samtliga motioner såvitt nu är i fråga,

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att i enlighet med vad utskottet föreslagit fastställa personalförteckning för de medicinska fakulteterna m. m.;

b) godkänna följande avlöningsstat för de medicinska fakulteterna m. m., att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1966/67:

A v l ö n i n g s s t a t

U t g i f t e r

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	16 438 400
2. Avlöningar till vissa lärare m. m., <i>förslagsvis</i> ..	24 644 600
3. Avlöningar till annan icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	18 005 100
	Summa kr. 59 088 100

Särskilda uppbördsmedel

Avkastning från vissa fonder vid		
a) Uppsala universitet	300	
b) karolinska institutet	30 000	30 300
<hr/>		
Bidrag från Göteborgs stad till avlönande av de kliniska amanuenserna vid Göteborgs universitet		695 800
Bidrag från Svenska nationalföreningen mot hjärt- och lungsjukdomar till Gösta Biraths personliga professur		5 000
Bidrag från Västerbottens läns landsting till avlönande av de kliniska amanuenserna vid Umeå universitet		240 000
	<hr/>	<hr/>
	Summa kr.	971 100
	<hr/>	<hr/>
	Nettoutgift kr.	58 117 000

c) till *Medicinska fakulteterna m. m.: Avlöningar för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 58 117 000 kr.;*

c) av herrar *Axel Andersson, Per Jacobsson, Nyman, Nihlfors, Nelander* och *Källstad*, vilka — därest reservationen 1 a) ej skulle bifallas — ansett

dels att det stycke i utskottets yttrande på s. 22, som börjar med »Utskottet har» och slutar med »professurens ämnesinriktning», bort ersättas med text av följande lydelse:

»Beträffande den beslutade professurens placering och ämnesinriktning vill utskottet erinra om det betänkande, som den av universitetskanslersämbetet tillsatta utredningskommittén lade fram i augusti 1965, vari föreslogs att professuren skulle inrättas fr. o. m. den 1 juli 1966 med placering vid karolinska institutet samt inriktas på klinisk-metabolisk geriatrik.

Medicinalstyrelsen och statens medicinska forskningsråd tillstyrkte utredningens förslag.

Majoriteten inom fakultetsberedningen för medicin, odontologi och farmaci anslöt sig till förslaget men ansåg, att ämnesinriktningen borde breddas till »geriatrik, särskilt åldrandets biokemi och fysiologi».

Universitetskanslersämbetet följde i sitt förslag till regeringen fakultetsberedningens förslag.

Utskottet delar universitetskanslersämbetets uppfattning vad beträffar professurens placering och ämnesinriktning och förordar, att den inrättas fr. o. m. den 1 juli 1966 vid karolinska institutet och ges benämningen professur i geriatrik, särskilt åldrandets biokemi och fysiologi.»

dels ock att utskottets hemställan under VIII. bort ha följande lydelse:

»VIII. att riksdagen må, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag samt motionerna I: 159 och II: 473 samt II: 172 ävensom med bifall till motionen I: 388, samtliga motioner såvitt nu är i fråga, besluta att professuren i geriatrik skall förläggas till karolinska institutet i enlighet med vad utskottet föreslagit;»

d) av herrar *Axel Andersson, Per Jacobsson, Thorsten Larsson, Nils-Eric Gustafsson, Nyman, Larsson* i Hedenäset, *Nihlfors, Nelander, Mattsson*, och *Källstad*, vilka ansett

dels att det stycke i utskottets yttrande på s. 22, som börjar med »Utskottet avstyrker» och slutar med »sammanhängande frågor», bort ha följande lydelse:

»Utskottet delar motionärernas uppfattning, att professorer i geriatrik så snart det är möjligt bör inrättas också i Lund och Umeå och att universitetskanslersämbetet bör få i uppdrag att utreda denna fråga.»

dels ock att utskottets hemställan under XI. bort ha följande lydelse:

»XI. att riksdagen må, med bifall till motionerna I: 159 och II: 473, såvitt nu är i fråga, i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om skyndsamt utredning genom universitetskanslersämbetets försorg om inrättande snarast möjligt av professorer i geriatrik även i Lund och Umeå;»

e) av herrar *Axel Andersson, Per Jacobsson, Thorsten Larsson, Nils-Eric Gustafsson, Nyman, Larsson* i Hedenäset, *Nihlfors, Nelander, Mattsson* och *Källstad*, vilka ansett

dels att det stycke i utskottets yttrande på s. 22, som börjar med »Den i» och slutar med »från riksdagen», bort ha följande lydelse:

»Vidare anser utskottet, att den här föreslagna forskningsorganisationen i geriatrik måste samordnas. Universitetskanslersämbetet bör därför få i uppdrag att utreda frågan om ett sammanförande av de geriatriska forskarinsatserna i en forskningsenhet på riksplanet.»

dels ock att utskottets hemställan under XII. bort ha följande lydelse:

»XII. att riksdagen må, med bifall till motionerna I: 159 och II: 473 samt II: 172, såvitt nu är i fråga, i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om skyndsamt utredning genom universitetskanslersämbetets försorg om ett sammanförande av de geriatriska forskningsinsatserna i en forskningsenhet på riksplanet;»

2) vid *punkten 15* (Tekniska fakulteterna: Avlöningar) av herrar *Per Jacobsson, Nihlfors, Nelander* och *Källstad*, vilka ansett

dels att det avsnitt i utskottets yttrande på s. 29, som börjar med »Ifrågarvarande professor» och slutar med »denna punkt», bort ha följande lydelse:

»Utskottet delar de synpunkter som kommit till uttryck i motionen om betydelsen av fri forskning och undervisning på högskolenivå i ämnet fotografi. Forskningen i fotografi spelar i vårt land en för många ändamål mycket viktig roll, som i framtiden kan väntas bli ännu större. Det föreligger såsom också motionärerna framhållit ett avsevärt antal vetenskapliga och tekniska områden, där fotografien är av grundläggande betydelse och för vilka kontinuerlig forskning i ämnet är avgjort väsentlig. Utskottet vill i detta sammanhang särskilt framhålla sådana områden som röntgenfotografien, reproduktionstekniken och kartläggningsverksamheten. Också för rent kulturella uppgifter som arkeologi, kulturminnesvård och arkivfotografering spelar fotografien numera en viktig roll. Inom den tekniska forskningen, astronomin och rymdforskningen m. fl. vetenskapsgrenar intar fotografien självfallet en framträdande plats. Slutligen kan nämnas, att såväl näringslivet som den statliga förvaltningen i ökande omfattning för olika ändamål tagit fotografien i sin tjänst.

Med hänsyn till de mångahanda angelägna forskningsuppgifter som föreligger inom den fotografiska vetenskapen synes det utskottet riktigt, att den inrättade professuren i fotografi vid tekniska högskolan i Stockholm bibehålles, i synnerhet som professuren f. n. är den enda i sitt slag i Skandinavien och f. ö. i hela norra Europa. Utskottet tillstyrker sålunda bifall till motionerna I: 164 och II: 213.

Utskottet biträder i övrigt Kungl. Maj:ts förslag under denna punkt.»

dels ock att utskottets hemställen bort ha följande lydelse:

»att riksdagen må, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag samt med bifall till motionerna I: 164 och II: 213,

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att i huvudsaklig överensstämmelse med vad i statsrådsprotokollet föreslagits, vidtaga de åtgärder som erfordras för intagning av norska studerande vid tekniska högskolan i Stockholm,

b) bemyndiga Kungl. Maj:t att i enlighet med vad i statsrådsprotokollet och av utskottet föreslagits fastställa personalförteckning för de tekniska fakulteterna,

c) godkänna följande avlöningsstat för de tekniska fakulteterna, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1966/67:

A v l ö n i n g s s t a t

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	20 436 900
2. Avlöningar till vissa lärare m. m., <i>förslagsvis</i> ..	33 156 600
3. Avlöningar till annan icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	13 820 500

Summa kr. 67 414 000

d) till *Tekniska fakulteterna: Avlöningar* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 67 414 000 kr., varav 677 000 kr. att avräknas mot automobilskattemedlen.»

3) vid *punkten 17* (Förvaltningarna m. m. vid universiteten och vissa högskolor: *Avlöningar*) av herr *Axel Andersson*, fröken *Anderson*, herrar *Per Jacobsson*, *Thorsten Larsson*, *Nils-Eric Gustafsson*, *Nyman*, *Wallmark*, *Bohman*, *Larsson* i Hedenäset, *Nihlfors*, *Nelander*, *Mattsson*, *Nordstrandh* och *Källstad*, vilka ansett

dels att det avsnitt i utskottets utlåtande på s. 32, som börjar med »Även studentidrotten» och slutar med »förevarande punkt», bort ha följande lydelse:

»Utskottet delar de synpunkter om hehovet av förstärkningar avseende studentidrotten som framförs i motionerna I: 406 och II: 497. I avvaktan på resultatet av pågående utredning om bl. a. studentidrotten anser sig utskottet böra tillstyrka bifall till motionerna på så sätt att utöver förslaget i propositionen medel anvisas under förevarande anslag till en idrottslärar tjänst i Ae 20 i Stockholm samt en kanslibiträdestjänst i Ae 7 med halvtidstjänstgöring vid vartdera universitetet i Uppsala och Lund.

Utskottet tillstyrker i övrigt bifall till Kungl. Maj:ts förslag under förevarande punkt.»

dels ock att utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

»att riksdagen må, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag samt motionerna I: 406 och II: 497, såvitt nu är i fråga, ävensom med avslag å motionerna I: 160 och II: 220,

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att i enlighet med vad i statsrådsprotokollet föreslagits fastställa personalförteckning för förvaltningarna m. m. vid universiteten och vissa högskolor,

b) godkänna följande avlöningsstat för förvaltningarna m. m. vid universiteten och vissa högskolor, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1966/67:

A v l ö n i n g s s t a t

Utgifter

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	2 650 900
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	522 300
3. Avlöningar till annan icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	10 398 300
	Summa kr. 13 571 500

Särskilda uppbördsmedel

Avkastning från vissa fonder vid		
a) Uppsala universitet	900	
b) Stockholms universitet	334 600	335 500
Diverse inkomster vid Stockholms universitet		1 000
	Summa kr.	336 500
	Nettoutgift kr.	13 235 000

c) till *Förvaltningar m. m. vid universiteten och vissa högskolor: Avlöningar* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 13 235 000 kr.»

4) vid *punkten 29* (Universiteten och vissa högskolor: Omkostnader) av herr *Axel Andersson*, fröken *Andersson*, herrar *Per Jacobsson*, *Thorsten Larsson*, *Nils-Eric Gustafsson*, *Nyman*, *Wallmark*, *Bohman*, *Larsson i Hedenäset*, *Nihlfors*, *Nelander*, *Mattsson*, *Nordstrandh* och *Källstad*, vilka ansett att utskottets yttrande och hemställan bort ha följande lydelse:

»Med hänsyn till att det för motionsgymnastiken för kvinnliga studenter endast står till förfogande en halvtidstjänst vid var och en av studieorterna Uppsala, Lund, Göteborg och Stockholm finner utskottet det ändamålsenligt att såsom i motionerna I: 406 och II: 497 föreslagits under förevarande anslag beräknas 60 000 kr. för timarvodering av motionsledare för kvinnliga studenter.

Utskottet som i övrigt icke funnit anledning till erinran mot bifall till Kungl. Maj:ts förslag under förevarande punkt, hemställer,

att riksdagen må, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag samt med bifall till motionerna I: 406 och II: 497, såvitt nu är i fråga, till *Universiteten och vissa högskolor: Omkostnader* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 23 560 000 kr.»

5) vid *punkten 33* (Socialhögskolorna: Avlöningar) av herr *Axel Andersson*, fröken *Andersson*, herrar *Per Jacobsson*, *Thorsten Larsson*, *Nils-Eric Gustafsson*, *Nyman*, *Wallmark*, *Bohman*, *Larsson i Hedenäset*, *Nihlfors*, *Nelander*, *Mattsson*, *Nordstrandh* och *Källstad*, vilka ansett

dels att det avsnitt i utskottets yttrande på s. 37, som börjar med »Utbildningskapaciteten vid» och slutar med »till motionerna», bort ha följande lydelse:

»Utbildningskapaciteten vid socialhögskolorna har under den senaste femårsperioden expanderat kraftigt. Trots detta är bristen på socionomer stor bl. a. inom den sociala sektorn. På detta område har de studerande som utbildats vid Sköndalsinstitutet en viktig uppgift att fylla. Efter beslut av riksdagen har även anslag av statsmedel ställts till institutets förfogande. Sälunda anvisade riksdagen 1965, efter reformeringen av undervisningen vid socialhögskolorna, ett

till 210 000 kr. förhöjt anslag för att utbildningen vid institutet skulle få samma standard som vid socialhögskolorna. I kungl. brev av den 3 december 1965 har också de från Sköndalsinstitutet utbildade fått behörighet att på samma villkor som socionomerna enligt den nya examensordningen avlägga filosofie licentiat-examen.

Fr. o. m. innevarande läsår utgår vid socialhögskolorna arvoden till handledare vid socionomernas praktikantutbildning. I motionerna I: 405 och II: 501 har föreslagits dels att medel, sedan socialhögskolornas behov tillfredsställts skall utgå även till Sköndalsinstitutets praktikantutbildning, dels att vid förberedande inom departementet av dessa ärenden för nästkommande års budget hänsyn måtte tagas till i motionerna anförda omständigheter. För egen del finner utskottet, då utbildningen vid Sköndalsinstitutet i vissa avseenden är jämställd med utbildningen vid socialhögskolorna och då riksdagen 1965 beviljat anslag till den erforderliga förstärkningen av utbildningen vid Sköndalsinstitutet, att konsekvensen synes kräva att institutet erhåller samma ekonomiska möjligheter som socialhögskolorna också vad beträffar den praktiska delen av utbildningen. Utskottet vill också erinra om att ett bifall till motionerna inte erfordrar någon ökning av anslaget. Medel till praktikantutbildningen vid socialhögskolorna har nämligen beräknats med en handledare per praktikant medan det i flera fall torde bli fråga om fler än en praktikant per handledare. Ett bifall till motionerna innebär således att medel till Sköndalsinstitutets praktiska utbildning skall utgå endast därest de medel som beräknats för praktikantutbildningen vid socialhögskolorna inte tas i anspråk. Beträffande resurser för Sköndalsinstitutets praktikantutbildning under läsåret 1967/68 anser utskottet att dessa bör beräknas enligt de för socialhögskolorna gällande reglerna. Utskottet förordar att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t ger till kännna vad utskottet anför i anledning av motionerna I: 405 och II: 506.»

dels ock att utskottets hemställan under I. bort ha följande lydelse:

»I. att riksdagen må, i anledning av motionerna I: 405 och II: 501, i skrivelse till Kungl. Maj:t giva till kännna vad utskottet anför i fråga om Sköndalsinstitutets praktikantutbildning;»

6) vid *punkten 39* (Nordiska afrikainstitutet: Avlöningar) av herr *Axel Andersson*, fröken *Andersson*, herrar *Per Jacobsson*, *Thorsten Larsson*, *Nils-Eric Gustafsson*, *Nyman*, *Wallmark*, *Bohman*, *Larsson* i Hedenäset, *Nihlfors*, *Nelander*, *Mattsson*, *Nordstrandh* och *Källstad*, vilka ansett att utskottets yttrande och hemställan bort ha följande lydelse:

»Nordiska afrikainstitutet tillkom 1962 med uppgift att sprida aktuell information om Afrika och afrikanska förhållanden samt stödja den på Afrika inriktade biståndsverksamheten. Institutet skall vidare utgöra ett centrum för aktuell information om Afrika samt vara ett dokumentationscentrum för afrikaforskning. I motionerna I: 480 och II: 593 har, såvitt nu är i fråga, föreslagits vissa personalförstärkningar vid nordiska afrikainstitutet, bl. a. inrättade av en

tjänst som administrativ sekreterare i Ae 21. För egen del finner utskottet att nordiska afrikainstitutet har en viktig funktion att fylla i den på Afrika inriktade biståndsverksamheten. Allteftersom denna biståndsverksamhet har fått ökad omfattning bör även institutets resurser förstärkas. Utskottet förordar därför bifall till de i motionerna föreslagna personalförstärkningarna utom i vad avser förslaget om en kurssekreterare i Ae 21 i stället för assistent i Ae 19, vilken fråga torde få prövas i annat sammanhang.

Utskottet har i övrigt ej funnit erinran mot vad Kungl. Maj:t föreslagit och hemställer därför,

att riksdagen må, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag samt motionerna I: 480 och II: 593, såvitt nu är i fråga,

a) godkänna följande avlöningsstat för nordiska afrikainstitutet, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1966/67:

A v l ö n i n g s s t a t

1.	Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	1 500
2.	Avlöningar till icke-ordinarie personal	191 500
	Summa kr.	193 000

b) till *Nordiska afrikainstitutet*: *Avlöningar* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 193 000 kr.»

7) vid *punkten 40* (Nordiska afrikainstitutet: Omkostnader) av herrar *Axel Andersson, Per Jacobsson, Thorsten Larsson, Nils-Eric Gustafsson, Nyman, Larsson* i Hedenäset, *Nihlfors, Nelander, Mattsson* och *Källstad*, vilka ansett att utskottet bort tillstyrka motionerna I: 480 och II: 593, såvitt nu är i fråga, och att därför utskottets yttrande och hemställan bort ha följande lydelse:

»I motionerna I: 480 och II: 593 har hemställts att anslaget till omkostnader vid nordiska afrikainstitutet, i enlighet med styrelsens för institutet förslag, höjs med 7 000 kr. utöver Kungl. Maj:ts förslag. Utskottet, som finner denna höjning väl motiverad, hemställer,

att riksdagen må, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag samt med bifall till motionerna I: 480 och II: 593, såvitt nu är i fråga, till *Nordiska afrikainstitutet*: *Omkostnader* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag om 82 000 kr.»

8) vid *punkten 41* (Nordiska afrikainstitutet: Bokinköp, gästföreläsningar m. m.) av herrar *Axel Andersson, Per Jacobsson, Thorsten Larsson, Nils-Eric Gustafsson, Nyman, Larsson* i Hedenäset, *Nihlfors, Nelander, Mattsson* och *Källstad*, vilka ansett, att utskottet bort tillstyrka motionerna I: 480 och II: 593, såvitt nu är i fråga, och att därför utskottets yttrande och hemställan bort ha följande lydelse:

»Motionärernas yrkanden avser en höjning av medelsanvisningen till bokinköp och bokbindning med 5 000 kr. utöver de av Kungl. Maj:t föreslagna 1 000 kr. Nordiska afrikainstitutet har i samarbete med Uppsala universitetsbibliotek byggt upp ett värdefullt referensbibliotek. Litteraturen om Afrika har emellertid ökat i omfattning samtidigt som bok- och prenumerationspriserna stigit avsevärt. Härtill kommer att institutet på begäran av de nordiska riksdagsbibliotekarierna åtagit sig att anskaffa det viktigaste statstrycket från en rad afrikanska stater och då framför allt från de stater dit det nordiska biståndet koncentrerats. Mot denna bakgrund finner utskottet motionärernas yrkande väl motiverat och utskottet hemställer,

att riksdagen må, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag samt med bifall till motionerna I: 480 och II: 593, såvitt nu är i fråga, till *Nordiska afrikainstitutet: Bokinköp, gästföreläsningar m. m.* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 112 000 kr.»

9) vid *punkten 62* (Tekniska hjälpmedel i utbildningen m. m.) av herr *Axel Andersson*, fröken *Andersson*, herrar *Per Jacobsson*, *Thorsten Larsson*, *Nils-Eric Gustafsson*, *Nyman*, *Wallmark*, *Bohman*, *Larsson* i Hedenäset, *Nihlfors*, *Nelander*, *Mattsson*, *Nordstrandh* och *Källstad*, vilka ansett

dels att det avsnitt i utskottets utlåtande på s. 48, som börjar med »Utskottet kan» och slutar med »till erinran», bort ha följande lydelse:

»I likhet med motionärerna anser utskottet att ett forcerat forsknings- och utvecklingsarbete bör komma till stånd på det pedagogiska fältet och att medel för nämnda utredning bör beräknas under detta anslag. Enligt utskottets mening bör vidare studievägledningsverksamheten vid universiteten och berörda högskolor förstärkas utöver vad som förutsatts i propositionen. Utskottet vill härvid bl. a. erinra om att statsmakternas beslut förra året i anledning av prop. 141 angående utbyggnaden av universitet och högskolor m. m. (SU 173, rskr. 411) kommer att ställa stora krav i fråga om utbyggd studierådgivning.

Även det i motionerna I: 413 och II: 464 framförda förslaget om medelsanvisning under detta anslag för ytterligare försöksverksamhet med akademisk radioundervisning finner utskottet vara av hög angelägenhetsgrad. Med hänsyn till det goda mottagande som radiokursen i statskunskap erhöll bör ytterligare försöksverksamhet snarast anordnas.

Utskottet förordar i anledning av yrkandena i nämnda motioner I: 168 och II: 219 samt I: 413 och II: 464 om ytterligare medelsanvisning under detta anslag för universitetspedagogiska utredningen, studierådgivningsverksamhet och försöksverksamhet med akademisk radioundervisning att anslaget för nästa budgetår uppräknas med 550 000 kr. utöver vad Kungl. Maj:t föreslagit. Den närmare fördelningen bör därvid få göras av Kungl. Maj:t efter förslag av universitetskanslersämbetet.

De i propositionen angivna beräkningarna rörande förevarande anslag har i övrigt inte givit utskottet anledning till erinran.»

dels ock att utskottets hemställan under I. bort ha följande lydelse:

»I. att riksdagen må, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag ävensom motionerna I:168 och II: 219 samt I:413 och II: 464, samtliga motioner såvitt nu är i fråga, till *Tekniska hjälpmedel i utbildningen m. m.* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 1 800 000 kr;»

10) vid punkten 66 (Statens medicinska forskningsråd: Förvaltningskostnader)

a) av herrar *Axel Andersson, Per Jacobsson, Thorsten Larsson, Nils-Eric Gustafsson, Nyman, Larsson* i Hedenäset, *Nihlfors, Nelander, Mattsson* och *Källstad*, vilka ansett

dels att det avsnitt i utskottets yttrande på s. 50, som börjar med »Utskottet tillstyrker» och slutar med »bör avvaktas», bort ha följande lydelse:

»Forskningsrådets samarbetsdelegation består efter omorganisationen den 1 juli 1965 av en ledamot jämte rådssekreteraren från vart och ett av forskningsråden. Kostnaderna för delegationens verksamhet som för 1966/67 beräknats till 100 000 kr., bestrids tills vidare från de anslutna rådens forskningsanslag. Forskningsrådets samarbetsdelegation har för budgetåret 1966/67 hemställt om ett särskilt anslag om 100 000 kr. för delegationens verksamhet. Detta förslag har ej biträttts av Kungl. Maj:t. I motionerna I: 163 och II: 224 har föreslagits att ett särskilt riksstatsanslag på 100 000 kr. uppförs för delegationens verksamhet under 1966/67.

Utskottet finner det angeläget att samarbetet mellan forskningsråden utökas i syfte att få en rationell användning av de resurser som ställs till rådens förfogande. De nuvarande formerna för kontakt och samverkan mellan råden har i flera sammanhang betecknats som otillfredsställande. Senast i riksdagens forskningspolitiska debatt hösten 1965 betonades också från regeringens sida att man sökt förmå forskningsråden till ett intimare samarbete. Mot bakgrund av att forskningsråden numera enats om en förstärkt samarbetsdelegation och med beaktande av tidigare uttalanden i frågan anser utskottet att motionerna I: 163 och II: 224 bör bifallas av riksdagen.

I övrigt har utskottet ej funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag under förevarande punkt.»

dels ock att utskottets hemställan under II. bort ha följande lydelse:

»II. att riksdagen må, med bifall till motionerna I: 163 och II: 224, till *Forskningsrådets samarbetsdelegation* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 100 000 kr.;»

b) av herr *Axel Andersson*, fröken *Andersson*, herrar *Per Jacobsson, Thorsten Larsson, Nils-Eric Gustafsson, Nyman, Wallmark, Bohman, Larsson* i Hedenäset, *Turesson, Nihlfors, Nelander, Mattsson* och *Källstad*, vilka ansett

dels att det stycke i utskottets yttrande på s. 50, som börjar med »I motionerna» och slutar med »och II: 482», bort ersättas med text av följande lydelse:

»I motionerna I: 397 och II: 482 har hemställts om översyn och förslag om utbyggnad och effektivisering av forskningsorganisationen. Utskottet vill understryka den betydelse forskningen har för praktiskt taget alla funktioner i samhället. Utvecklingen på forskningens områden sker f. n. mycket snabbt, såväl inom som utom vårt lands gränser. Nya och stora projekt påbörjas med täta mellanrum, i många fall i internationell samverkan. Denna expansion kräver naturligt nog allt större såväl personella som ekonomiska resurser. För att resultaten av dessa insatser skall bli de bästa möjliga erfordras vidare såväl effektiv organisation som medveten planering. Det är angeläget att långsiktiga perspektiv anläggs på hithörande frågor. Härvid uppställer sig problem rörande samordning och prioritering, varvid även måste beaktas forskningens betydelse för utvecklingen inom olika samhällsområden.

I motionerna har från olika utgångspunkter tagits upp till behandling frågor av central betydelse för en aktiv forskningspolitik. Bland ämnen som berörts kan nämnas forskningsberedningens och forskningsrådets verksamhet, det internationella forskningssamarbetet, samordningen mellan statens och näringslivets insatser för forskning samt den svenska forskningsstatistiken.

I detta sammanhang vill även utskottet erinra om denna frågas behandling vid 1965 års höstriksdag. Andra kammaren biföll då motioner som syftade till en utredning om översyn och förslag om utbyggnad och effektivisering av forskningsorganisationen. Motionerna bifölls emellertid ej av första kammaren. Den opinionsyttring som andra kammarens beslut innebär kan likväl enligt utskottets mening inte negligeras utan en utredning i här avsett syfte bör komma till stånd. Utredningen bör, förutom de frågeställningar som berörs i motionerna I: 397 och II: 482, särskilt behandla frågan om den centrala forskningsadministrationen. Utskottet förordar att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställer om utredning i enlighet med vad som anförts i det föregående.»

dels ock att utskottets hemställan under III. bort ha följande lydelse:

»III. att riksdagen må, med bifall till motionerna I: 397 och II: 482, i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om översyn och förslag om utbyggnad och effektivisering av forskningsorganisationen i huvudsaklig överensstämmelse med vad utskottet anför.»

11) vid *punkten 67* (Statens medicinska forskningsråd: Medicinsk forskning) av herrar *Axel Andersson, Per Jacobsson, Nyman, Nihlfors, Nelander* och *Källstad*, vilka ansett att utskottet bort tillstyrka motionerna I: 168 och II: 219, såvitt nu är i fråga, och att därför utskottets yttrande och hemställan bort ha följande lydelse:

»Utskottet vill i detta sammanhang framhålla att målsättningen för svensk forskningspolitik måste vara att skapa en organisation som möjliggör en långsiktig forskningsplanering och som därmed också redovisar de prioriteringskriterier, som skall gälla vid anslagstilldelningen.

Enligt utskottets mening bör Sverige satsa betydligt mer på forskning och utvecklingsverksamhet, inte minst med hänsyn till att ett litet land som vårt i hög grad måste förlita sig på sin kvalitet. Utskottet vill emellertid understryka, att mycket står att vinna i effektivitet genom en dirigering av medlen till de områden där de gör den största nyttan för forskningens befrämjande och med hänsyn till landets ekonomiska och kulturella utveckling.

De svenska forskningsinsatserna torde ligga kring 1,3 à 1,4 procent av nationalinkomsten, en siffra som inneburit status quo under de tre sista åren. Som jämförelse kan nämnas, att siffrorna för USA och Sovjetunionen är 3—4 procent. Även om en jämförelse med stormakterna till en del kan vara missvisande, är Sveriges siffra relativt sett ganska låg. De västeuropeiska ländernas insatser ligger nämligen i allmänhet på 1—2 procent. Sverige tillhör med hänsyn till levnadsstandarden de främsta länderna i världen men ligger således beträffande forskningsinsatsen långt efter de ledande nationerna.

Forskningsråden anses fungera bra inom den svenska forskningsorganisationen. Utskottet anser emellertid, att råden hittills inte givits de resurser, som erfordras för en effektiv forskningsinsats. Kungl. Maj:t har i sitt förslag till anslag till medicinsk, naturvetenskaplig och samhällsvetenskaplig forskning starkt beskurit forskningsrådets anslagsäskanden, vilket skett utan att redovisa några motiveringar för nedskärningarna. Utskottet finner skillnaden mellan rådets äskanden och Kungl. Maj:ts förslag vara alltför stor.

I motionerna I:168 och II:219 har föreslagits ytterligare höjningar utöver Kungl. Maj:ts förslag av anslagen till dessa forskningsråd m. m., nämligen till medicinsk forskning med 2 000 000 kr., till samhällsvetenskaplig forskning med 500 000 kr., till naturvetenskaplig forskning med 4 000 000 kr. och till särskilda forskartjänster med 200 000 kr. Utskottet delar motionärernas uppfattning, att ytterligare medelsanvisning är befogad, särskilt mot bakgrund av den stora betydelse en vidgad forskningsinsats på lång sikt har för vår samhällsekonomi och vårt lands utveckling.

Under återopande av vad sålunda anförts tillstyrker utskottet bifall till motionerna I: 168 och II: 219, såvitt nu är i fråga, och hemställer,

att riksdagen må, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag samt med bifall till motionerna I:168 och II:219, såvitt nu är i fråga, till *Statens medicinska forskningsråd: Medicinsk forskning* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 20 308 000 kr.»

12) vid punkten 70 (Statens råd för samhällsforskning: Samhällsforskning) av herrar Axel Andersson, Per Jacobsson, Nyman, Nihlfors, Nelander och Källstad, vilka ansett att utskottet bort tillstyrka motionerna I:168 och II:219, såvitt nu är i fråga, och att därför utskottets yttrande och hemställan bort ha följande lydelse:

»Utskottet, som hänvisar till vad utskottet anfört under punkten 67, hemställer,

att riksdagen må, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag samt med bifall till motionerna I:168 och II:219, såvitt nu är i fråga, till *Statens råd för samhällsforskning: Samhällsforskning* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 3 805 000 kr.»

13) vid *punkten 72* (Statens naturvetenskapliga forskningsråd: Naturvetenskaplig forskning) av herrar *Åxel Andersson, Per Jacobsson, Nyman, Nihlfors, Nelander och Källstad*, vilka ansett att utskottet bort tillstyrka motionerna I:168 och II:219, såvitt nu är i fråga, och att därför utskottets yttrande och hemställan bort ha följande lydelse:

»Utskottet, som hänvisar till vad utskottet anfört under punkten 67, hemställer,

att riksdagen må, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag samt med bifall till motionerna I:168 och II:219, såvitt nu är i fråga, till *Statens naturvetenskapliga forskningsråd: Naturvetenskaplig forskning* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 25 348 000 kr.»

14) vid *punkten 76* (Särskilda forskartjänster) av herrar *Åxel Andersson, Per Jacobsson, Nyman, Nihlfors, Nelander och Källstad*, vilka ansett att utskottet bort tillstyrka motionerna I:168 och II:219, såvitt nu är i fråga, och att därför utskottets yttrande och hemställan bort ha följande lydelse:

»Kungl. Maj:t har under denna punkt föreslagit att tre nya forskartjänster i Ae 27 inrättas. I motionerna I:168 och II:219, har, i vad avser särskilda forskartjänster, därutöver förordats inrättande av två forskartjänster till ett beräknat belopp av 200 000 kr. Utskottet finner detta förslag väl motiverat och tillstyrker bifall till motionerna i denna del. Det bör ankomma på Kungl. Maj:t att besluta om tjänsternas inriktning och lönegradsplacering. Utskottet hemställer,

att riksdagen må, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag samt med bifall till motionerna I:168 och II:219, såvitt nu är i fråga,

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att ändra personalförteckningen för de särskilda forskartjänsterna i enlighet med vad i statsrådsprotokollet och av utskottet föreslagits;

b) godkänna följande stat för de särskilda forskartjänsterna, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1966/67:

S t a t

Avlöningar

Avlöningar till icke-ordinarie personal, *förslagsvis* 2 777 000

Omkostnader

1. Sjukvård m. m., <i>förslagsvis</i>	600	
2. Reseersättningar, <i>förslagsvis</i>	2 400	3 000
		<hr/>
	Summa kr.	2 780 000

c) till *Särskilda forskartjänster* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 2 780 000 kr.»

Särskilt yttrande

vid *punkten 67* (Statens medicinska forskningsråd: Medicinsk forskning) av fröken *Andersson*, herrar *Thorsten Larsson*, *Nils-Eric Gustafsson*, *Wallmark*, *Bohman*, *Larsson* i Hedenäset, *Turesson* och *Mattsson*, vilka anför:

»Forskningen utgör en av de förutsättningsskapande faktorerna i samhället. De resultat den avsätter är grunden för den fortsatta samhällsutvecklingen. Starka skäl talar sålunda för att forskningen ges ökade resurser. I förevarande sammanhang bör erinras om vikten av utbyggnad och effektivisering av forskningsorganisationen. En översyn av denna begärs i en reservation under *punkten 66*. I samband med denna översyn kommer olika prioriteringsproblem att närmare belysas. I avvaktan på resultatet av utredningen anser vi oss inte nu kunna förorda de under denna och följande punkter behandlade motionskraven på höjningar utöver Kungl. Maj:ts förslag av anslagen till forskningsråden m. m.»